

Tribuna școlii

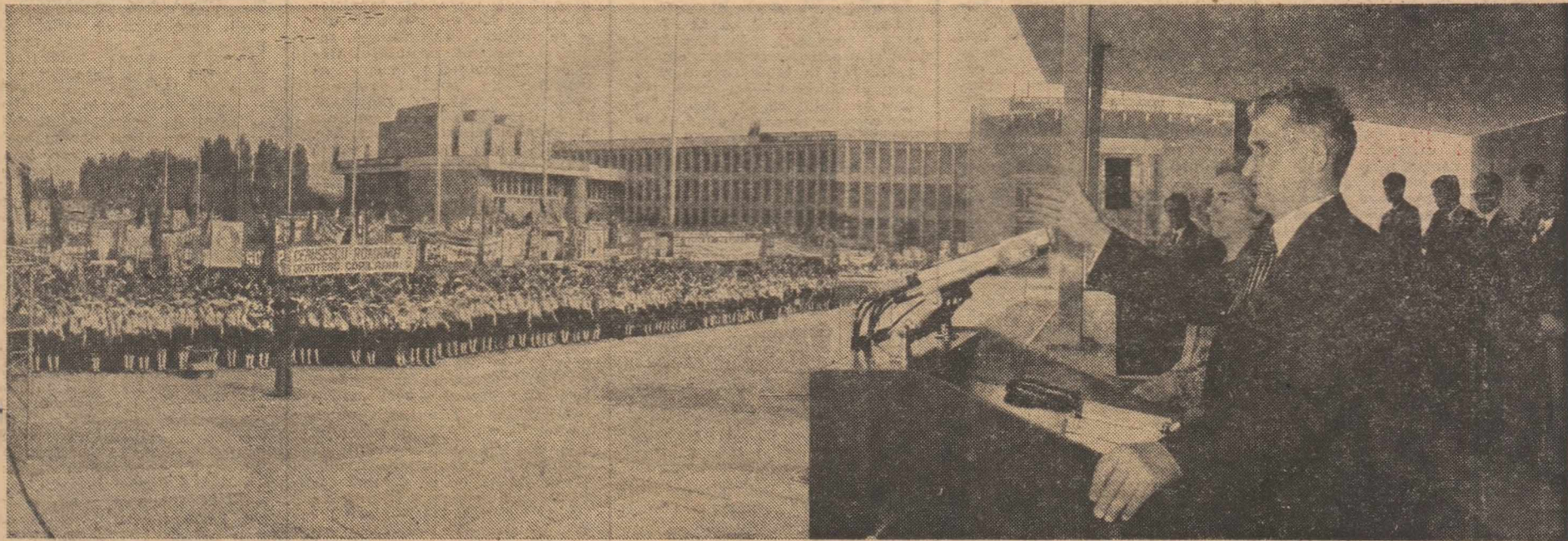
Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

ANUL XII (XXXIII) Nr. 243 (1329)
Simbătă 18 septembrie 1982

12 pagini — 2,50 lei

Cu prilejul vizitei de lucru în Capitală

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A PARTICIPAT LA DESCHIDEREA NOULUI AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la marea adunare populară consacrată deschiderii anului de învățămînt 1982 — 1983

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, participanților la această mare adunare populară consacrată deschiderii anului de învățămînt, tuturor studenților, elevilor și cadrelor didactice din Capitală și din întreaga țară, precum și oamenilor muncii din municipiul București, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și guvernului, precum și al meu personal, un salut comunist, revoluționar, împreună cu cele mai bune urări. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”)

Deschidem noul an de învățămînt în condițiile cînd întregul popor acționează cu toată fermitatea pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, care a trasat obiectivul fundamental al trecerii României la un nou stadiu de dezvoltare și realizarea unei noi calități a muncii și vieții, în toate domeniile de activitate. Deci, deschidem noul an școlar cu hotărîrea de a face totul pentru ca, și în domeniul învățămîntului, să realizăm o nouă calitate a întregii activități. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu-P.C.R.!”)

Cu prilejul deschiderii anului de învățămînt de toate gradele, adresez elevilor, studenților și cadrelor didactice cele mai calde felicitări și urarea de a face totul pentru a obține succese tot mai mari în ridicarea nivelului tehnic, științific și profesional al învățămîntului, în creșterea gradului de cunoștințe al tineretului patriei noastre, în educarea sa în spiritul revoluționar, al hotărîrii de a-și însuși și stăpîni tot ce este mai înaintat în știință și tehnică, în cunoașterea umană, de a deveni buni constructori ai socialismului și comunismului, revoluționari în tehnică, în știință, în viața socială și politică! (Urale și aplauze puternice, îndelungate; se scandează

cu entuziasm: „Ceaușescu — tinerii!”)

Putem spune că învățămîntul românesc de toate gradele a ajuns la un nivel de dezvoltare și la o bază materială care îl permite să rezolve cu succes orice probleme în domeniul pregătirii cadrelor pentru toate sectoarele de activitate. Într-adevăr, pentru realizarea acestei baze minunate de învățămînt, atît în învățămîntul general și liceal, cît și în învățămîntul superior, statul nostru, poporul au făcut eforturi mari. Am cheltuit sume uriașe pentru realizarea bazei materiale a învățămîntului, am asigurat o dotare la nivelul tehnicii și cunoașterii științifice actuale. Am ajuns, deci, la o acumulare care ne permite acum să punem în fața învățămîntului obiectivul trecerii la o nouă calitate, — de la cantitate, la o calitate superioară în formarea tinerei generații, atît din punct de vedere profesional, științific și tehnic, cît și politic. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Dar, ceea ce este poate și mai important este faptul că, în acești ani, odată cu dezvoltarea bazei tehnico-materiale, am format și cadrele necesare, cu înalte cunoștințe, în stare să asigure înarmarea tineretului cu cele mai noi cunoștințe din toate domeniile științei și tehnicii, ale cunoașterii umane. Bazându-ne pe această forță minunată pe care o reprezintă cadrele didactice din toate sectoarele de activitate putem privi cu încredere realizarea obiectivelor trasate de Congresul al XII-lea al partidului — de a face ca învățămîntul românesc să asigure formarea cadrelor de specialiști și de muncitori de înaltă calificare, în toate domeniile, în stare să asigure edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Am vizitat astăzi Institutul Agronomic și Institutul Politehnic. Am constatat cu multă satisfacție, în aceste mari centre de învățămînt agricol și tehnic — ceea ce, de altfel, se poate constata în toate celelalte institute și universități din București și din întreaga țară, — nivelul înalt al dotării, al pregătirii cadrelor, legarea mai strînsă a învățămîntului cu cercetarea și producția. Într-adevăr, putem spune că astăzi învățămîntul nostru acționează cu toată hotărîrea și cu înaltă responsabilitate pentru a-și îndeplini îndatoririle de o noare față de patrie, față de popor, față de partid, pentru a asigura o strînsă legătură cu cercetarea, cu producția, formarea și pregătirea tineretului pentru muncă, pentru viață.

În aceste două unități vizitate am constatat că sînt multe rezultate bune. Ceea ce există astăzi în toate unitățile de învățămînt ne dă temeiul să afirmăm că în anul 1982—1983 învățămîntul va parcurge o etapă nouă, se va ridica la un nivel și mai înalt în ce privește pregătirea tinerei generații și creșterea aportului său la dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Am vizitat un liceu industrial, cu o bună dotare care, într-adevăr, pregătește tineri cu înalte cunoștințe, atît pentru producție, cît și pentru învățămîntul superior. Și, ceea ce am constatat, cu satisfacție, la acest liceu industrial se poate constata, de asemenea, în toate liceele, în întregul învățămînt general din patria noastră.

Am vizitat, de asemenea, Institutul de cercetări metalurgice. Am constatat cu multă bucurie progresele mari realizate de acest institut în ultimii ani. Este adevărat, am constatat și dotarea deosebită care s-a realizat aici, pe baza marilor investiții făcute — ceea ce permite ca institutul să poată rezolva cu succes orice

problemă în domeniul metalurgiei, inclusiv în ce privește producerea unor oțeluri și materiale de înaltă puritate, de înaltă calitate. Mă bucură și știu că și celelalte institute din București și din întreaga țară au obținut succese importante, că ceea ce s-a realizat la metalurgie, găsim — comparativ cu domeniile respective — și în celelalte institute. Avem, deci, și în domeniul cercetării rezultate însemnate în ce privește crearea unei baze tehnico-materiale puternice. Disponem și aici de o forță puternică, de aproape două sute de mii de oameni care lucrează în cercetare și proiectare, și care, în condițiile de azi, pot rezolva cu succes orice problemă tehnică, orice problemă științifică, în toate sectoarele de activitate. (Vii și puternice aplauze și urale!). Iată de ce putem afirma că și cercetarea noastră științifică a parcurs un drum important, dispune atît de o bază materială puternică, cît și de cadre cu înalte cunoștințe, cercetători de mare valoare, care pot să asigure astăzi ridicarea științei românești la nivelul cerințelor și realizărilor pe plan internațional. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”)

Aș dori ca, de la această mare adunare populară, să adresez și oamenilor muncii din domeniul cercetării, tuturor savanților, cercetătorilor, tuturor celor ce muncesc în acest important sector de activitate, felicitări pentru rezultatele obținute și urarea de a face totul pentru ca în 1982—1983 cercetarea românească să se ridice la un nivel și mai înalt, realizînd marile sarcini pe care Congresul al XII-lea i le-a pus în față, satisfăcînd astfel cerințele crescînde ale economiei naționale, ale înaintării patriei noastre spre societatea comunistă. (Aplauze și urale prelungește; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Am vizitat astăzi și două in-

treprinderi industriale. În cursul lunii august am vizitat mai multe întreprinderi din București — și am și desprins activitatea lor impresii deosebit de bune. Dealtfel industria municipiului București — Capitala patriei noastre — și-a realizat planul pe 8 luni cu o depășire atît la producția marfă, cît și la alți indicatori. Industria din Capitală deține o pondere de circa 13 la sută în volumul total al industriei patriei noastre. Și aici am făcut investiții uriașe; am dotat întreprinderile cu utilaje și mașini de înaltă tehnicitate, multe aduse cu bani grei, cu valută, din străinătate. Acum, și în domeniul industriei se pune problema de a folosi acumulația cantitativă realizată în ce privește dotarea și ridicarea nivelului calificării muncitorilor, al cadrelor în general, pentru obținerea unei calități noi, pentru trecerea — atît în industria din București, cît și din întreaga țară — de la cantitate la calitate. Am făcut eforturi mari și am realizat o industrie modernă, comparativă cu sectoarele respective din țările dezvoltate, cu tradiție. Avem multe rezultate bune; produsele românești, din Capitală și din alte centre industriale ale României socialiste, sînt prezente în zeci și zeci de țări, — și socialiste, și în curs de dezvoltare, și capitaliste dezvoltate. Aceste produse stau cu mîndrie alături, și sînt competitive cu produsele altor țări și — de ce să n-o spunem — unele își demonstrează chiar superioritatea. Trebuie, deci, să facem totul pentru ca și industria noastră socialistă să se dezvolte mai puternic, să se ridice la nivelul cerințelor puse de Congresul al XII-lea, — al cerințelor societății noastre socialiste, de progres, de bunăstare și fericire a poporului! (Aplauze și urale prelungește; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

De la această mare adunare
(Continuare în pag. a 2-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

populară adresăz oamenilor muncii din Capitală cele mai calde felicitări pentru rezultatele obținute și urază de noi și noi succese în realizarea planului pe acest an, în îndeplinirea întregului cincinal! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Totodată, adresăz de aici, din Capitala patriei noastre, calde felicitări tuturor oamenilor muncii, fără distincție de naționalitate, întregului nostru popor pentru rezultatele obținute, precum și urarea de a face totul pentru a realiza cu succes planul pe cel de-al doilea an al cincinalului 1981—1985 și pentru îndeplinirea în bune condiții a întregului cincinal. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Și în agricultură s-au făcut progrese însemnate. În acest an, la producția de cereale se va realiza unul din obiectivele importante din Programul partidului — de a ajunge la o tonă de cereale pe hectar. În 1982 vom realiza acest obiectiv, — ceea ce înseamnă un mare succes al agriculturii socialiste românești. Aceasta demonstrează progresul socializării agriculturii, a cooperativizării ei, demonstrând forța și capacitatea țăranilor, a oamenilor muncii din agricultură, de a obține roade tot mai bogate, de a spori contribuția agriculturii la dezvoltarea patriei, la ridicarea bunăstării generale a poporului. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Iată de ce, de la această mare adunare populară doresc să adresăz și țăranilor, tuturor oamenilor muncii din agricultură patriei noastre, calde felicitări pentru rezultatele obținute și urarea de a face totul pentru a asigura strictețea în bune condiții a recoltii din acest an și pentru a pune a lucrărilor agricole obținutii unei recolte și mai bune în anul viitor, pentru realizarea prevederilor cincinalului, pentru înflăcăratele lupte pentru adevărată revoluție agrară în România. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Acum putem spune cu îndreptățită încredere că, sub conducerea Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a națiunii noastre socialiste, — România a obținut succese importante în dezvoltarea sa economică și socială. În mai puțin de 45 de ani am parcurs mai multe etape de dezvoltare istorică; am obținut creșterea unei puternice baze materiale a socialismului — și trebuie să spunem deschis că eforturile pe care le-a făcut poporul român pentru aceasta dat pe deplin îndreptățite și răsplătite de rezultatele pe care le avem astăzi. Dacă nu am fi realizat această puternică dezvoltare a bazei materiale a societății noastre socialiste am fi condamnat fără noastră, poporul român, pentru o lungă perioadă, la rămânere în urmă. Și poate că această ar fi avut repercvenții puternice asupra dezvoltării generale, inclusiv în ce privește întărirea independenței și suveranității țării. Pe această lăcă am reușit să obținem o creștere puternică a avuției generale, a venitului național și a nivelului de trai material și spiritual al poporului, — țelul suprem al politicii partidului nostru comunist, esența societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm în România! (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Dragi tovarăși,

Privind cu îndreptățită mindrie la tot ceea ce am realizat, nu trebuie să uităm nici un moment greutățile, greșelile săvârșite, lipsurile pe care le mai avem. Dar, fiind la deschiderea anului de învățămînt, nu doresc să mă refer în mod deosebit la unele lipsuri care mai există și în domeniul învățămîntului, inclusiv în Capitala țării noastre. Așa cum am procedat și în alte județe, doresc ca și aici, în Capitală, să nu formulez observații și critici prea dure. Vreau să exprim însă convingerea că organizațiile de partid, comitetul

municipal, comitetele de conducere, oamenii muncii — deci, și cadrele și comitetele de conducere din învățămînt și din cercetare — vor înțelege că aceasta înseamnă a acționa în așa fel încît să lucreze mai bine și să soluționeze toate problemele, acolo unde mai sunt unele lipsuri. Acord, în această privință, un credit organizatorilor de partid, profesorilor, elevilor din toate domeniile — și sint convins că oamenii muncii din învățămînt și cercetare din partid, cu cooperarea tuturor, vor să și facă totul pentru a demonstra că sunt în stare să rezolve cu competență toate problemele, să înlăture lipsurile și să aducă rădăcina la un nivel tot mai înalt al întregii activități. (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Este necesar să pornim de la aplicarea formei a orientărilor stabilite de partid, de statul nostru cu privire la învățămînt și cercetare, la învățămîntul cu caracterul de producție, pentru a realiza în acest fel un nivel și mai înalt al învățămîntului și a înălța pregătirea teoretică și profesională de care are nevoie patria noastră. Numai în acest fel, în secretare, vom reuși să soluționăm mai rapid și corect problemele care în producție, în știință și în cercetare, în învățămînt, în agricultură și în industrie apar în perioadele activității economice și culturale în toate sectoarele de activitate. Să facem astfel lucruri care să ne ajute să înțelegem și să realizăm, în producție și în știință și în cercetare, în învățămînt și în agricultură și în industrie, o dezvoltare socială și economică în condițiile revoluției noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Este necesar să acordăm totă atenția producției în învățămîntul de toate gradele — în raport cu nivelul de dezvoltare treptată de învățămînt, precum și învățămîntul superior, — a celor mai noi și mai moderne metode și tehnici, în toate sectoarele de activitate. Metodele moderne din domeniul industriei noastre și din agricultură, din celelalte activități, solicită ca, muncitorii de o înaltă competență teoretică și profesională. Dezvoltarea necesară, de aprofundare, a nivelului teoretic, profesional, care să abordeze cu competență și cu succes problemele și sarcinile importante pentru consolidarea patriei noastre, pentru ridicarea ei pe noi trepte de progres și civilizatie! (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Este necesar să acordăm mai multă atenție problemelor calității, nivelului tehnic al producției. De asemenea, trebuie să acordăm o atenție sporită creșterii productivității muncii, să facem astfel lucruri care să asigurăm realizarea unei calități mai bune, superioare, în toate sectoarele. Să obținem o creștere mai puternică a productivității muncii și să demonstrăm că oamenii muncii, stăpîni pe destinele lor — la calitate de proprietari producători și beneficiari — sînt în stare să muncească mai bine, mai productiv! Să demonstrăm superioritatea socialismului asupra capitalismului și la domeniul productivității muncii! (Urale și aplauze îndelungate)

O atenție deosebită este necesară și acordăm eficienței economice, creșterii beneficiilor și rentabilității în toate sectoarele. Trebuie să facem astfel lucruri

satisfacerea necesităților de viață fundamentate științific, să creeze condiții tot mai bune pentru dezvoltarea inteligenței umane. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Învățămîntul, știința românească au reușit, în multe domenii, să dea oameni de valoare universală. Acum condițiile pentru muncă și creație sînt incomparabil mai bune decît în trecut. Trebuie să facem în așa fel încît învățămîntul, creația științifică românească să-și sporească contribuția atît la dezvoltarea patriei, cît și la progresul științei mondiale, la cunoașterea universală. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

După cum este bine cunoscut, Congresul al XII-lea a stabilit ca unul din obiectivele importante ale acestui cincinal, dezvoltarea puternică a bazei energetice, a bazei de materii prime, a agriculturii, pentru asigurarea independenței energetice și creșterea substanțială a volumului materiilor prime din țară pentru toate sectoarele industriei și construcțiilor. Este necesar să unim toate forțele cercetării, învățămîntului și producției pentru a obține realizarea în bune condiții a acestui obiectiv — și avem în țară posibilitatea să înfăptuim tot ceea ce ne-am propus în această privință. În această activitate se cere spirit de inițiativă, spirit revoluționar, îndrăzneală, competență, atît la cadrele didactice și din cercetare, cît și la oamenii muncii din producție. În strînsă unitate, să acționăm pentru soluționarea rapidă a acestei sarcini importante pentru consolidarea patriei noastre, pentru ridicarea ei pe noi trepte de progres și civilizatie! (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Este necesar să acordăm mai multă atenție problemelor calității, nivelului tehnic al producției. De asemenea, trebuie să acordăm o atenție sporită creșterii productivității muncii, să facem astfel lucruri care să asigurăm realizarea unei calități mai bune, superioare, în toate sectoarele. Să obținem o creștere mai puternică a productivității muncii și să demonstrăm că oamenii muncii, stăpîni pe destinele lor — la calitate de proprietari producători și beneficiari — sînt în stare să muncească mai bine, mai productiv! Să demonstrăm superioritatea socialismului asupra capitalismului și la domeniul productivității muncii! (Urale și aplauze îndelungate)

O atenție deosebită este necesară și acordăm eficienței economice, creșterii beneficiilor și rentabilității în toate sectoarele. Trebuie să facem astfel lucruri

care leu investit să aducă un beneficiu maxim. Nu trebuie să avem sector de activitate fără rentabilitate! Să înțelegem bine că numai sporirea continuă a eficienței și rentabilității în toate sectoarele asigură creșterea mai puternică a bogăției generale a patriei, a venitului național, a mijloacelor necesare atît pentru programul de dezvoltare a țării, cît și pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului. (Urale și aplauze puternice, îndelungate; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Este necesar ca în toate treptele de învățămînt — începînd de la „Școlii patriei” — să creștem tineretul în spiritul dragostei față de muncă, dar și în spiritul eficienței economice. În școli, în învățămîntul superior, tineretul, elevii și studenții trebuie să învețe și să cunoască bine nu numai tehnica, dar și problemele economice, și problemele eficienței economice, și problemele consumurilor materiale, tot ceea ce este legat de creșterea mai puternică a avuției naționale. Să înțelegem bine că muncitorul, inginerul, tehnicianul, toate cadrele noastre, din orice sector, cercetătorul, savantul, medicul, profesorul trebuie să gîndească și în spirit economic, în spiritul răspunderii față de avuția națională, față de dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste. Înainte, cei mai în vîrstă poate își amintesc că, încă în manualul de clasa I primară se spunea că: „Cine e harnic și muncește, are tot ce vrea”. Și, cu toții, trebuie să înțelegem că fără muncă, fără economie, nu se poate realiza nimic! Socialismul se construiește prin muncă, în spirit de economie, de răspundere față de avuția generală a patriei, față de popor, față de viitorul națiunii noastre! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Avînd în vedere că pentru dezvoltarea activității generale, economice și sociale, trebuie să promovăm largi relații economice internaționale, o largă colaborare și cooperare în producție cu țările socialiste și cu țările în curs de dezvoltare, cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, este necesar să acordăm atenția corespunzătoare realizării unei producții de înaltă calitate, pentru a obține, la export, o valorificare superioară a materiilor prime a muncii poporului nostru. Și în viitor trebuie să dezvoltăm colaborarea internațională! Desigur, vom face totul pentru a rezolva, cu fermitate și energie, toate problemele de energie, de materii prime, în agricultură, de materiale și diferite piese și subansamble, de aparatură — și vom capacitatea să realizăm acest lucru; în același timp, însă, va trebui să continuăm dezvoltarea relațiilor noastre internaționale. Deci, realizarea unei producții corespunzătoare

pentru export și dezvoltarea schimburilor internaționale sînt condiționate de realizarea de produse competitive, de înaltă valoare, pentru a le putea valorifica pe piața externă. Subliniez că aceasta trebuie să constituie o preocupare permanentă, desigur, în primul rînd, a celor din producția de bunuri materiale, dar și a cercetării — și în mod deosebit cercetarea trebuie să-și acorde mai multă atenție — precum și a învățămîntului. În această privință trebuie să crească contribuția învățămîntului atît la soluționarea unor probleme, cît și la pregătirea cadrelor, a tineretului, astfel că mine, cînd aceștia vor intra în producție, să înțeleagă bine importanța activității de colaborare internațională, a realizării unui export competitiv, cu maximum de valorificare. (Aplauze și urale puternice, îndelungate).

Dragi tovarăși și prieteni,

Este necesar să înțelegem bine că înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului presupune ca în toate sectoarele vieții economice și sociale din patria noastră, oamenii muncii să acționeze cu toată răspunderea pentru realizarea la timp și în bune condiții a sarcinilor ce le revin, să asigure întărirea ordinii și disciplinei, a răspunderii pentru realizarea îndatoririlor pe care le au. Fiecare trebuie să înțeleagă că răspunde în fața poporului, a patriei pentru îndeplinirea obligațiilor pe care le are — și că trebuie să facă totul pentru a servi întotdeauna patria, poporul, interesele socialismului, independența și bunăstarea întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”)

Fiînd la deschiderea anului de învățămînt, doresc să mă refer și la necesitatea îmbunătățirii activității politico-educative, la desfășurarea cu rezultate cît mai bune a învățămîntului social-politic. Trebuie să desfășurăm o activitate permanentă pentru înarmarea tineretului generațiilor, a tineretului patriei noastre cu cele mai noi cuceriri ale cunoașterii umane, să punem consecvent la baza întregii activități politico-educative — de altfel, la baza întregului nostru învățămînt — concepția revoluționară despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, ideile înalte, nobile ale socialismului științific. (Urale și aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Este necesar să educăm tineretul oamenilor muncii din patria noastră în spiritul concepției materialiste despre lume și viață, al cunoașterii originii și dezvoltării societății, a vieții, a omului. Este rusine să se mai găsească — e drept, puțini, dar, din păcate, se mai găsesc — în învățămînt, oameni care să mai

(Continuare la pag. a 3-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 2-a)

aibă concepții mistice, înapoiate, despre viață și despre lume. Ce fel de revoluționari, ce fel de oameni cu cunoștințe superioare despre lume și viață pot fi aceia care nu au ajuns la cunoașterea lucrurilor elementare cu privire la dezvoltarea vieții pe planeta noastră? Problema combaterii concepțiilor mistice de orice fel, a concepțiilor retrograde în toate domeniile este strâns legată de înfăptuirea revoluției tehnico-științifice, de făurirea conștiinței revoluționare a tineretului, a oamenilor muncii. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu—P.C.R.!”)

Trebuie să combatem cu hotărâre concepțiile naționaliste de orice fel, antisemitismul și orice este legat de învrăjbirea oamenilor de diferite naționalități. Trebuie să educăm tineretul patriei, poporul nostru în spiritul frăției și solidarității, al prieteniei cu alte popoare în lupta pentru progres, pentru pace și bunăstare. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu—Pace!”)

Este necesar să acționăm, în toate domeniile, pentru afirmarea puternică a superiorității socialismului față de toate orientările sociale de până acum. Noi realizăm o societate nouă, bazată pe lichidarea asupririi omului de către om, pe proprietatea socială asupra mijloacelor de producție, pe repartiția în spiritul principiilor eticii și echității socialiste a bunurilor materiale între cetățenii patriei, în raport cu munca și contribuția fiecăruia la dezvoltarea economiei, la progresul general al României socialiste. Trebuie să demonstrăm cu putere superioritatea societății noastre socialiste, să demascăm manifestările anticomuniste ale cercurilor celor mai reacționare din diferite țări, care, pentru a masca politica de asuprire a altor popoare, creșterea puternică a inegalităților sociale, a șomajului, au dezlănțuit din nou propaganda fascistă, anticomunistă, de învrăjbire a popoarelor, de pungere a țărilor care au pornit pe calea socialismului.

Trebuie să demonstrăm prin fapte superioritatea concepțiilor revoluționare — de egalitate, de frăție, de asigurare a deplinei libertăți a poporului. Noi înfăptuim cea mai largă democrație socialistă, în care poporul este pe deplin stăpîn de destinele sale, în care oamenii muncii participă direct la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. Să demonstrăm că democrația noastră socialistă este infinit superioară falsei democrații burgheze, bazată pe inegalități, pe asuprire, pe jefuirea oamenilor muncii! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu și poporul!”)

În întreaga noastră activitate de făurire a omului nou, de educare a tineretului patriei, de formare a sa pentru viață, pentru muncă, trebuie să avem permanent în vedere necesitatea de a sădi în conștiința și în inima tinerelor generații dragostea față de patrie, față de popor. Fiecare trebuie să știe că datorează totul poporului, că, în orice împrejurări, trebuie să servească poporul, patria, socialismul! (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceașescu—tinerii!”)

Educația în spiritul concepției revoluționare, materialist-dialectice, al nobililor idealuri ale socialismului și educația patriotică reprezintă o unitate indisolubilă. Nu poți fi bun revoluționar, bun comunist, dacă nu ești bun patriot, dacă nu îți iubești patria! Și nu poți fi bun patriot al României socialiste, dacă nu militezi pentru socialism, pentru comunism! (Aplauze și urale puternice; se scandează puternic: „Stima noastră și mindria, Ceașescu — Români!”)

Doresc ca, de la această mare adunare consacrată deschiderii anului de învățămînt, să adresez tineretului patriei noastre, tinerii generații, chemarea de a face totul pentru a-și însuși cele mai noi cunoștințe din toate domeniile de activitate! Faceți totul, dragi tovarăși și prieteni tineri, pentru a cunoaște și stăpîni tot ceea ce a creat mai bun știința în toate sectoarele de activitate, inclusiv în domeniul cunoașterii umane! Deveniți buni revoluționari, stăpînind cercuirile revoluționare în știință și tehnică! Deveniți buni revoluționari stăpînind cunoștințele sociale, politice revoluționare! Deveniți buni patrioți, cunoscînd trecutul și făcînd totul pentru a

fi demni de acest trecut glorios al poporului nostru, pregătindu-vă temeinic pentru a vă putea înrola activ în marea operă de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și a comunismului în România, pentru a servi întotdeauna patria, poporul, socialismul, politica Partidului Comunist Român! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu—P.C.R.!” „Ceașescu—tinerii!”)

Învățați, învățați și iar învățați! Cercetați, cercetați, munciți! Legați strîns învățătura cu cercetarea, cu munca! Numai așa veți deveni buni patrioți, buni revoluționari, cetățeni de nădejde ai României socialiste, apărători devotați ai independenței și suveranității sale! Numai așa veți putea să vă îndepliniți orice îndatorire față de patria noastră și să asigurați, dezvoltarea în continuare și întărirea României, să asigurați permanența poporului român cît timp va exista viața pe planeta noastră! (Aplauze și urale puternice se scandează: „Ceașescu și poporul!”)

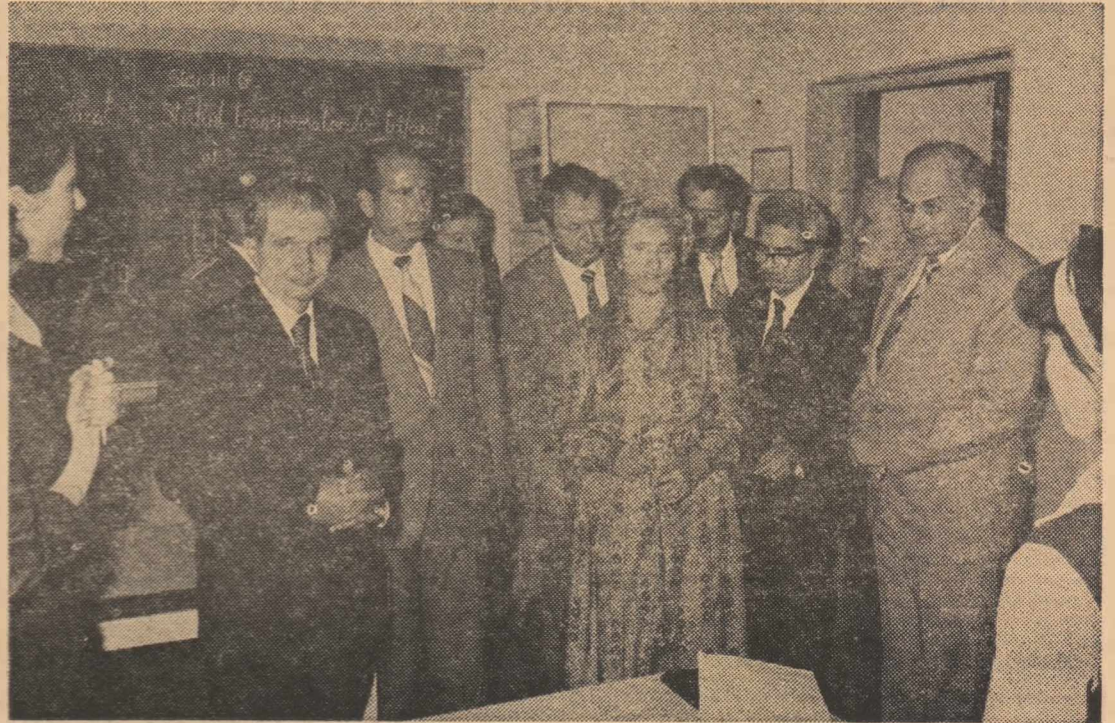
De la această mare adunare populară, doresc să mă adresez cadrelor didactice din învățămîntul de toate gradele. Aveți, dragi tovarăși și prieteni, o mare răspundere. Partidul, statul nostru, poporul v-au încredințat una din cele mai importante și de răspundere misiuni — aceea de a educa tînăra generație, de a o îndruma în învățătura, în viață, în muncă. Ridicați-vă la înălțimea acestei mari îndatoriri revoluționare, patriotice, faceți totul pentru ca toate cunoștințele pe care le predați să fie la nivelul celor mai înalte din lumea de astăzi! Asigurați ca elevii, studenții care vor ieși de pe băncile școlii, din facultăți, să poată să-și îndeplinească în bune condiții misiunea în societate, în toate sectoarele de activitate! Sint încredințat că atît tineretul patriei noastre, cît și cadrele din toate sectoarele de activitate vor face totul pentru a-și îndeplini marile răspunderi pe care le au față de patrie, față de cauza socialismului! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu — tinerii!”)

Dragi tovarăși și prieteni,

Deschidem noul an de învățămînt în condiții internaționale deosebit de complexe. În viața internațională se manifestă încă puternic politica de reimpărțire a zonelor de influență, de forță și dictat. În multe regiuni continuă conflictele, cad zilnic victime, sint mari distrugerii umane și materiale. Criza economică continuă să se adîncească; se înrăutățește tot mai mult situația țărilor în curs de dezvoltare, în timp ce se intensifică cursa înarmărilor și cresc cheltuielile pentru înarmări. Este adevărat că, alături de aceste tendințe, în viața internațională se manifestă tot mai puternic voința și hotărârea popoarelor, de a activa pentru a se pune capăt politici imperialiste de forță și dictat, pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare și, în primul rînd, la dezarmare nucleară. Se manifestă, de asemenea, cu putere voința popoarelor care au lichidat — se poate spune —, pe deplin, colonialismul, de a acționa pentru întărirea independenței lor, pentru a fi pe deplin stăpîni pe destinele lor. Iată de ce putem afirma cu deplină temei că, în această confruntare între cele două tendințe diametral opuse din viața internațională, viitorul aparține politicii de pace, de independență, de făurire a unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră! (Urale și aplauze puternice; se scandează: „Vom munci și vom lupta pacea o vom apăra!”)

Țara noastră acționează cu toată hotărîrea pentru încetarea conflictelor militare dintre state, pentru trecerea la soluționarea tuturor problemelor litigioase numai și numai pe calea tratativelor. Așa cum am mai menționat și în alte împrejurări, oricît de grele și îndelungate sint tratativele, ele sint incomparabil mai ușoare — și trebuie să mergem numai pe calea tratativelor în soluționarea problemelor litigioase!

În acest spirit dorim ca și de la această mare adunare populară să ne exprimăm solidaritatea cu poporul palestinian, să ne pronunțăm ferm pentru încetarea acțiunilor militare agresive ale Israelului în Liban, pentru respectarea independenței și suveranității Libanului, pentru trecerea la soluționarea proble-

melor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor. În acest cadru, să fie soluționată în primul rînd problema poporului palestinian, pe baza dreptului său la autodeterminare, la realizarea unui stat palestinian propriu. Poporul palestinian are dreptul la un stat al său — și în Orientul Mijlociu, în Cisiordania și Gaza, este loc și trebuie să se realizeze un stat palestinian propriu! În același timp, este necesar ca pacea ce se va realiza să garanteze integritatea și suveranitatea tuturor statelor! Să coexiste atît poporul palestinian și statul palestinian, cît și statul israelian independent, și fiecare să se bucure de garanțiile corespunzătoare privind securitatea și independența sa! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu — Pace!”)

Sintem preocupați în mod deosebit de situația din Europa, de faptul că urmează să fie amplasate pe continentul nostru noi rachete cu rază medie de acțiune și să se dezvolte cele existente. De aceea, împreună cu toate popoarele europene, poporul român s-a pronunțat și se pronunță ferm pentru oprirea amplasării de rachete nucleare cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru o Europă fără nici un fel de rachete atomice — nici cu rază medie, nici cu rază mică de acțiune —, pentru o Europă fără arme nucleare! Dorim să se dezvolte relații noi, de egalitate și respect reciproc între țările continentului nostru, să realizăm o unitate europeană nouă, bazată pe principiile egalității și respectului independenței, ale neamstecului în treburile interne. În acest spirit, sintem hotărîți să facem totul pentru încheierea cu succes a reuniunii de la Madrid din toamna acestui an, pentru convocarea unei conferințe de dezarmare și încredere în Europa, pentru continuarea reuniunilor consacrate securității și cooperării pe continent. Popoarele europene au lemnstrat — prin marile manifestări de pace, la care poporul nostru a luat parte activă — că sint hotărîte să facă totul pentru a trăi în pace, fără arme nucleare, pentru o Europă și o lume a păcii și colaborării internaționale. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu — pace!” „Vom munci și vom lupta, pacea o vom apăra!”)

Acordăm o atenție deosebită dezvoltării colaborării în Balcani. Aș dori să menționez, cu multă satisfacție, relațiile bune ale României cu statele din această zonă și hotărîrea noastră de a acționa împreună pentru transformarea Balcanilor într-o regiune fără arme nucleare, a colaborării pașnice. (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu — pace!”)

Acordăm o mare însemnătate luptei pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare și, în primul rînd, la dezarmarea nucleară. Considerăm că trebuie să facem totul pentru a obține oprirea cursei înarmărilor, pentru reducerea cheltuielilor militare, pentru renunțarea la politica de forță și de amenințare cu forța. Este adevărat că trebuie să se acționeze în așa fel încît reducerea înarmărilor, a cheltuielilor mi-

litare, să nu afecteze securitatea niciunei părți; dar trebuie să realizăm acest echilibru nu prin sporirea înarmărilor, ci prin reducerea continuă, organizată și sub control internațional corespunzător, a nivelului actual al înarmărilor. Trebuie să facem totul pentru a se ajunge la desființarea blocurilor militare o-puse, pentru o colaborare bazată pe principiile depline egalități în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne și pe asigurarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, de a-și alege o-rinduirea socială pe care o do-rește, fără nici o presiune și nici un amestec din afară. (Urale și aplauze puternice; se scandează: „Ceașescu — pace!”)

Totodată, România se pronunță cu toată fermitatea pentru lichidarea subdezvoltării, pentru o politică de sprijinire a țărilor rămase în urmă, a țărilor în curs de dezvoltare, care să asigure progresul lor economico-social mai rapid, pentru o nouă ordine economică internațională. Este necesar să se înțeleagă că, fără realizarea unor relații echitabile în viața economică internațională, fără lichidarea subdezvoltării, nu se poate asigura o politică reală de pace, nu se poate realiza o colaborare internațională reală. De aceea, trebuie să intensificăm lupta pentru o nouă ordine economică internațională, să facem totul pentru ca țările bogate să sprijine țărilor în curs de dezvoltare — și să facă aceasta nu ca un dar, nu ca ceva care reprezintă o operă de caritate, ci ca o obligație — ținînd seama că bogăția pe care ele au realizat-o este rezultatul jefuirii și asupririi țărilor în curs de dezvoltare de astăzi. Trebuie să acționăm ferm pentru o lume a dreptății sociale și naționale, o lume în care fiecare națiune să aibă drepturi egale și să se poată dezvolta potrivit propriei voințe, așa cum dorește! (Aplauze și urale îndelungate).

Ținînd seama de problemele multiple și grave din viața internațională, considerăm că este necesar să se creeze condiții pentru participarea activă la soluționarea problemelor a tuturor statelor. În primul rînd, considerăm că trebuie să se asigure participarea egală a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate, care sint vital interesate în soluționarea problemelor, în asigurarea independenței, păcii și progresului fiecărei națiuni.

Este necesar să crească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în rezolvarea problemelor internaționale. Trebuie să facem astfel încît organismele Națiunilor Unite să aibă un rol mai activ în soluționarea acestor probleme. Este necesară crearea unui organism special pentru bune oficii, pentru a organiza tratativele în vederea soluționării problemelor dintre state. Considerăm că este timpul ca Organizația Națiunilor Unite să-și asume răspunderea pentru a pune capăt conflictelor și războaielor, pentru a asigura realizarea păcii pentru toate națiunile lumii. (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceașescu — pace!”)

Viața a demonstrat creșterea rolului forțelor progresiste, al forțelor antimperialiste, al popoarelor, în viața internațională.

Marile acțiuni pentru pace de anul trecut și din acest an — la care poporul nostru a participat activ prin marile sale manifestații, inclusiv prin cele 18 milioane de semnături puse pe Apelul pentru pace și dezarmare — demonstrează că națiunile lumii, acționînd unite, dispun de forța necesară pentru lichidarea politicii imperialiste, pentru a pune capăt războiului, pentru asigurarea dreptului fundamental al omenirii, al popoarelor la existență, la viață, la independență și pace! (Urale și aplauze îndelungate; se scandează: „Ceașescu — pace!”)

În spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea privind activitatea internațională, preocupîndu-ne de dezvoltarea continuă a societății noastre socialiste, vom face totul pentru a ne aduce contribuția la politica de pace și independență națională, fiind convingiți că numai în condiții de pace avem garanția înfăptuirii Programului partidului, putem asigura dezvoltarea continuă a patriei și ridicarea bunăstării poporului nostru. (Aplauze și urale puternice) În acest spirit, vom întări și dezvolta în continuare relațiile cu toate țările socialiste, desigur, în primul rînd cu vecinii noștri. Vom extinde, în continuare, relațiile cu țările în curs de dezvoltare, cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fiind convingiți că în lumea contemporană, cînd există state cu orînduirii sociale diferite, coexistența pașnică, bazată pe egalitate și respect reciproc, constituie singura cale logică, rațională. Și trebuie să facem totul pentru triumful acestei politici! (Aplauze și urale îndelungate; se scandează: „Ceașescu, România — stîma noastră și mindria!”)

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere, aș dori să exprim încă o dată convingerea că întregul tineret al patriei noastre, din învățămîntul de toate gradele, că toate cadrele didactice vor face totul pentru a obține, în anul școlar 1982—1983, succese tot mai mari, că vor acționa în așa fel încît acest an de învățămînt să se înscrie în spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea pentru o nouă calitate a muncii și vieții, deci, și pentru o calitate nouă a învățămîntului.

Cu această convingere, vă urez tuturor succese cit mai mari în anul de învățămînt în care intrăm! Să încheiați noul an școlar cu rezultate cit mai bune, să faceți totul pentru a vă servi patria și poporul! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu — P.C.R.!”)

Vă urez tuturor, întregului tineret și cadrelor didactice, precum și tuturor oamenilor muncii succese tot mai mari, multă sănătate și fericire! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează minute în șir: „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu — tinerii!” „Ceașescu — pace!” Într-o atmosferă de puternică însoflărire și de strînsă unitate, toți cei prezenți la marea adunare populară ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceașescu).

Înțelegerea semnificației noțiunilor

Muncă, hărnicie, intrajutorare

Vârsta de 4-6 ani este o perioadă pentru formarea îndemânării, abilității manuale. De asemenea, se urmărește să se largască orizontul de cunoaștere științifică a realității înconjurătoare...

Se vor face lucruri special amenajate — unde copilul patriei îndemână diferite munci accesibile: udat, plântat, greblat, săpat, înțersat, recoltat, etc.

Prin jocul organizat, prezentarea și îndeplinirea diferitelor sarcini, în diverse momente, iar prin intermediul jocurilor, se obișnuiește cu un anumit mod de muncă...

Tuturor activităților se pot realiza o serie de lucruri din materiale refozificate, dintr-un set de diferite sticle și borcane, care se vor folosi ca modele și folosite la realizarea unor din bășici și carton...

În cercul de modelat „Micii modelatori”, se pot pune în discuție diferite munci patriei diferite materiale ca: plastilină, argilă, nisip, din care ei pot realiza cu plăcere diferite forme în perspectivă, a viitorilor modelatori în viață...

Se pot realiza pentru a stimula creativitatea, dezvoltarea abilității, este absolut necesar să se organizeze expoziții cu ce se face în școală, sub îndrumarea: „Ce pot face dină nouă dintr-un”, „Ne facem din-țurci țurci”, „Abitenirea la muncă”...

În cadrul de modelat „Micii modelatori”, se pot pune în discuție diferite munci patriei diferite materiale ca: plastilină, argilă, nisip, din care ei pot realiza cu plăcere diferite forme în perspectivă...

Comitetetele cetățenești de părinți — prezență activă în viața grădiniței

În acest an, potrivit Decretului 65, Comitetul de partid al sectorului 2 al Capitalei a repartizat 45 de grădinițe în subordinea întreprinderilor existente în sector, întreprinderi care au operat deja îmbunătățiri în baza materială...

gice cât mai apropiate de realitatea individuală a copilului, consemnându-i-se atît progresele, cît și regresele în evoluție...

Educatoarele mai sînt conștiente că trebuie să posedă, pe lângă preocupările lor de cercetare și documentare profesională, și o educație politică morală corespunzătoare...

Complețăm informațiile furnizate de Mioara Neagu, inspector la Inspectoratul școlar al sectorului 2 din București, cu cele reținute din convorbirea purtată...

În ceea ce privește aportul comitetului cetățenesc de părinți, acesta se face simțit, potrivit noilor reglementări, din ce în ce mai substanțial. Comitetul se formează, de regulă, din cei mai avizați, responsabili și conștienți părinți, cadre didactice, personalități din fozurile întreprinderii...

Avînd în vedere sarcina învățămîntului de a cuprinde toți copiii în grădinițe, s-a procedat, în acest an, la un re-evaluarat pe zone, foarte riguros, avînd în vedere că în primul rînd preșcolarii de 5 ani să fie integral școlarizați în grădinițe...

În afară de acțiunile de dotare și de întreținere curentă a întregului ansamblu de condiții sociale a grădiniței, în centrul atenției comitetului vor mai sta, anul acesta, reducerea consumului de energie și de apă, păstrarea întregului bun obșteșc al grădiniței...

În a doua etapă, educatoarele se prezintă, din nou, pentru anul care a început, prin cunoașterea copiilor de care se ocupă, răspund întocmirii unor planșuri orientate, vîndu-le respectarea a: a programelor, cît și a posibilităților grupurilor de preșcolarii...

În sfîrșit, în scopul întăririi autorității morale a grădiniței în fața unor părinți mai puțin edificați asupra rolului ei în formarea copiilor, Comitetul cetățenesc de părinți programează susținerea unor activități practice cu copiii în fața acestora, angajeză o muncă de încredere a părinților de la om la om, în funcție de copil, și cu mult tact. Numai lucrînd astfel, tratîndu-i pe toți diferențiat, am putea ajunge, în grădinița noastră, la următoarea concluzie: „Nu există copii slabi și copii buni, părinți răi și părinți buni”.

DOINA SAŢIMBREANU

„Drumul piinii“

Deoarece grădinița în care lucrăm se găsește în mediul rural și pentru că se pune un accent tot mai mare pe dezvoltarea și modernizarea agriculturii, am decis să educe la copii dragostea pentru muncă pe ogoare...

Am început cu copiii lucrul pe ogor și am observat că ei sunt foarte curioși și au o înclinație naturală spre lucrul în câmp...

Am observat însă că ei nu au o înclinație naturală spre lucrul în câmp și că ei sunt foarte curioși și au o înclinație naturală spre lucrul în câmp...

Deoarece grădinița în care lucrăm se găsește în mediul rural și pentru că se pune un accent tot mai mare pe dezvoltarea și modernizarea agriculturii, am decis să educe la copii dragostea pentru muncă pe ogoare...

Pe la sfîrșitul lunii am decis să vizităm grădina noastră și să vedem cum se desfășoară lucrul în câmp...

Pe lângă faptul că este un sector modernizat, cu echipamente adecvate, iar gunoii de grajd este din nou bandă. Copiii au văzut cum se hrănesc atît vitele, cît și vițeii. Au văzut că este un sector mixt, care cuprinde: ovine, bovine, porcine. Au aflat că fiecare îngrijitor are în primire un anumit număr de animale (20). Cu această ocazie le-am spus că de la vite obținem laptele, care este prelucrat: laptele bătut, brînză, iaurt, smîntina, se numesc produse lactate pentru că ele sînt făcute din lapte...

După ce locul a fost eliberat de balotii, șoimii patriei și pionierii au strîns ultimele spice scăpate de combină, pentru că imediat mîrșirea a fost arată, ca în anul viitor, recolta să fie tot mai bogată...

Toate aceste activități s-au dovedit a fi mijloace foarte eficiente de familiarizare a preșcolarului cu meseriile agriculturii, de cultivare a atașamentului față de muncă și de meșteșugurile natale — care constituie centrul atenției noastre în preorientarea preșcolarilor.

Educ. MARIA TANASIE Grădinița Oveselu, comuna Măciuca, județul Vâlcea

O expoziție cu tema „Virtuțile modelatoare ale literaturii pentru copii“

Invitate de a invita alături de noi la o expoziție cu tema „Virtuțile modelatoare ale literaturii pentru copii“...

de „gramatică și fantezie”. Tradus în peste 80 de limbi între care și română (Aventurile lui Cepeliră, Povestea la televiziune, Gekamino în țara tuncinosilor), Rodari nu trebuie să fie celebrat, așa cum remarcă alfiu italian al expoziției, ci să fie celebrat. Ceva ce rezumă adevărul fundamentului al fenomenului Rodari, din care orice valutar de vîrstă școlară poate absorbi și converti în proprie esență umană valori umaniste și culturale capitale...

RADU BAGDASARIU

Intilniri colegiale

Absolvenții Liceului pedagogic din Birlad, promoția 1952, organizează intilnirea colegială de 30 de ani de la absolvire în ziua de 2 octombrie 1982, în localul fostului liceu. Relații prietenoase la programul reuniunii se pot obține de la prof. Vasile Cărcău, Str. Dezrobirii nr. 1, Birlad, tel. (984) 12 209.

Promoția 1952 a Școlii pedagogice de băieți din Galați anunță intilnirea sa după 30 ani, care va avea loc în zilele de 23 și 24 octombrie 1982 la Galați. Rugăm confirmați participarea pe adresa prof. Diamant Ionel, Galați, Bd. Republicii 18, ap. 10, telefon 934-15703 și 43 929, cod 6200.

ACTIVITATEA SIMULTANĂ

Munca independentă a elevilor

— Masă rotundă cu învățători din județul Giurgiu —

Realizarea cu succes a prevederilor programelor ciclului primar și asigurarea unei bune pregătiri pentru toți elevii din clase simultane, dezbătute și la recentele conferințe ale cadrelor didactice, constituie și preocupări ale primelor zile de școală concretizate prin alcătuirea orarului, pregătirea minuțioasă pentru lecție, organizarea desfășurării atât a muncii directe a învățătorului, cât și a celeia independente a elevilor. Recent, ne-am adresat unor învățători din județul Giurgiu, cu rugămintea de a-și exprima opiniile privind activitatea independentă — predominantă la lecții și cu deosebită valoare educativă în formarea multilaterală a elevilor — în condițiile muncii simultane. Am purtat discuții cu prof. Nicolae Marinescu, inspector școlar de specialitate la Inspectoratul școlar județean Giurgiu și învățătorii: Ana Cristea (Școala Iepurești), Elena Lascăr (Școala Clinceni-Olteni), Ruxandra Florea (Școala Drăgăneasca), Ion Mițoi (Școala Zurbaua) și Ion Titică (Școala nr. 3 Clinceni).

Red.: Pentru început, să încercăm să stabilim câteva dintre orientările didactice ale unei activități independente eficiente.

Inv. I. Titică: O primă cerință o constituie fixarea formelor, conținutului și duratei acestei activități, corespunzător disciplinei de învățămînt, programelor școlare, scopului și conținutului lecției, precum și nivelului de pregătire a elevilor. De asemenea, este necesar ca temele alese să fie variate, atractive și să nu-i suprîncarce pe elevi.

Inv. R. Florea: Cred că secretul sporirii eficienței muncii independente constă în pregătirea atentă a acestei activități, în observarea și sprijinirea diferențiată a elevilor, precum și în controlul cât mai operativ al rezolvării temelor.

Inv. I. Mițoi: O atenție deosebită o acordăm cercării activității independente cu conținutul lecției și momentelor în care se desfășoară aceasta. De pildă, în fixarea și consolidarea cunoștințelor, sau în pregătirea pentru însușirea noilor cunoștințe.

Red.: Dar la verificarea însușirii cunoștințelor de către elevi?

Inv. E. Lascăr: Desigur, în planificarea pe trimestre și am stabilit și momente ale activității independente destinate verificării. Am întocmit fișe de lucru cu sarcini diferențiate pentru toți elevii, dar și suplimentare, pe parcursul unei ore sau pentru o anumită etapă, fiind seama de nivelul real de pregătire a fiecărui elev.

Prof. N. Marinescu: În întîlnirile organizate cu învățătorii care lucrează simultan cu mai multe clase, în județul nostru, am stabilit ca și orarul să fie alcătuit, ținînd seama de buna desfășurare a activității independente, de gruparea disciplinelor de învățămînt și de teme. Este bine ca programele și manualele claselor I—IV să fie cunoscute și temele de muncă independentă să fie selectate din timp, ca apoi să fie grupate după etapele lecției și obiectivele urmărite. În funcție de teme, de gruparea lor pot fi folosite fișele cu sarcini diferențiate, fie pe întreaga durată a orei, fie în etapele pregătitoare, în însușirea, consolidarea și verificarea cunoștințelor, a priceperilor și deprinderilor elevilor.

Inv. E. Lascăr: Utile sînt și caietele elevilor concepute pentru această activitate. În alegerea sarcinilor urmăresc respectarea cerințelor programelor școlare, stimularea la lucru a fiecărui elev, îndeplinirea obiectivelor propuse pentru lecția respectivă, oferirea posibilității elevilor de a opera cu noțiuni cunoscute în situații noi, precum și timpul afectat pentru rezolvare. Întotdeauna explic elevilor modalitățile de lucru și îi sprijin dacă este necesar.

Inv. A. Cristea: Într-adevăr, aceste caiete, pe care le au și elevii mei, permit și un control sistematic și permanent al muncii independente. Este nu numai un control asupra elevilor, ci și un autocontrol („feed-back“) asupra propriei mele munci. Efectuat de mine sau cu ajutorul elevilor, controlul conduce atât la descoperirea unor greșeli și lacune din pregătirea acestora, cât și la orientarea mea pentru stabilirea temelor următoare care conțin și analize atente ale greșelilor, formulări corecte ale răspunsurilor și solicitarea mai intensă a propriei gândiri, conștientizarea tuturor acțiunilor întreprinse.

Red.: Din vorbirile purtate recent cu învățătorii Geta Mătrăcaru și Ariclia Popa, de la Școala nr. 7 din Giurgiu, a reieșit că există preocuparea pentru conceperea activității independente și alegerea celor mai active și participative procedee și tehnici ca elevul să devină subiect conștient al propriei formări. Care sînt formele lucrărilor independente, în condițiile muncii cu două sau mai multe clase, prin care stimulăm gîndirea, inițiativa, dorința de lucru, conștiințozitatea, hărnicia, disciplina în muncă a elevilor?

Inv. R. Florea: Din primele zile de școală desfășor cu clase I activitate independentă în vederea cunoașterii particularităților psihice și individuale ale elevilor. Tot pentru perioada de început, mi-am propus să organizez jocuri de construcții cu riglete și „logii II“ și de recunoaștere a figurilor geometrice, activități de modelaj cu plastilină și de desen cu ajutorul șabloanelor, precum și teme care să conțină exerciții de formare a deprinderii necesare scrierii. Bineînțeles, că în perioadele următoare temele se vor complica, devenind variate și cu sarcini instructiv-educative care să solicite mai mult gîndirea și inițiativa. Deși specific activității noastre este alternarea muncii directe cu cea independentă, voi iniția la

unele teme, concursuri — de creări și rezolvări de probleme și exerciții — întreceri pe grupe și jocuri logico-matematice comune cu clasele I—III, prin care să solict elevilor creativitate, inițiativă și, de ce nu, disciplină în muncă.

Inv. I. Titică: Anul acesta școlar voi folosi variat material didactic. Astfel, la cunoștințe despre natură, elevii vor recunoaște plantele, insectele și rocile pe care le-au colecționat pentru muzeul școlii, iar la geografie voi organiza o călătorie imaginară pe hartă cu scopul precizării formelor de relief și voi alcătui cu elevii câteva albume privind dezvoltarea agriculturii și a industriei județului nostru.

Inv. I. Mițoi: Realizez cu elevii la activități independente: observarea, învățarea prin descoperire, munca cu manualul și alte cărți, exerciții și repetarea. Permanent colaborez cu familiile elevilor în vederea asigurării tuturor condițiilor necesare continuării și acasă a activității independente, stimulării hărniciei, dorinței de lucru și conștiințozității.

☆

Aceste preocupări pentru ridicarea nivelului predării-învățării în condițiile activității simultane — menționate pe scurt în „masa rotundă“ cu colegii pe care i-am amintit — sînt în același timp gânduri ale tuturor cadrelor didactice care lucrează în acest an școlar cu elevii din mai multe clase. Intenționînd să publicăm, număr de număr, experiența valoroasă, idei, inițiative, procedee și tehnici didactice eficiente în acest domeniu, deschidem, pentru colaborare, rubrica „Activitatea simultană“, tuturor colegelor și colegilor care doresc să-și prezinte propria experiență validată de rezultatele bune obținute.

VIOLETA APOSTOL

Dialog între generații

La școala experienței pentru predare la clasa I

Mă adresez tinerelor și tinerilor colegi, reamintind că educația și instrucția depind, în cea mai mare măsură, de competența, capacitatea, atitudinea și metodele pe care le folosește învățătorul, de exemplul pe care, prin conduita sa, educatorul îl oferă personal.

Predarea citirii-scrierii, formarea priceperilor și deprinderilor de exprimare și a cunoștințelor de limbă reprezintă un tot unitar, inseparabil în elementele lui. Neținînd seama de acest „tot unitar“ al limbii nu se pot obține rezultatele scontate în însușirea și îndrăgirea limbii ca mijloc de comunicare, de studiu și de unitate a utilizării ei. Fiecare cuvînt, fiecare expresie își are o istorie ce face parte din istoria ființei noastre unitare și să nu uităm niciodată că de aici începe dragostea de patrie, din dragostea de limbă și de popor. Aceasta este ideea pregnant relevantă de secretarul general al partidului nostru la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982.

A învăța pe elevi cum să adreseze o întrebare, să dea răspuns corect, să-și afirme opiniile încă înainte de a pune pe hîrtie primul „a“ cu mina încă poate tremurînd înseamnă și un act de patriotism, nu numai simpla datorie de dascăl. De felul cum își va îndrăgi limba și poporul depind pașii de viitor ai copiilor. Reușind să-și dobîndească cunoștințele necesare vârstei, să scrie primul „a“, silaba „ma“, apoi cuvîntul „mama“ va fi o mare victorie a muncii lui și unii dintre cei mai mari pași în formarea încrederii în forțele proprii. Și, bucuria pentru victoria de a citi și scrie „mama“ trebuie considerată și ca o victorie și sărbătorită ca atare. Și, cred, emoțiile aducerii amînte se vor transmite la copil pentru emoțiile aducerii amînte de mai tîrziu. Un moment de voie bună trebuie sărbătorit, fiindcă sărbătorim victoriile copiilor, victoriile noastre de educatori. Pregătită din timp această sărbătoare va fi completată cu un mic dar din partea părinților drept răsplătă pentru învățarea școlărească a numelui de mamă. Aceasta reprezintă „acea întărire“ a învățării la care se referă și ideea centrală din teoria lui B. F. Skinner. Acesta-i, de altfel, și unul din „secretele meseriei“ de învățător.

Inv. ANDREI BUDUREAN
Școala din comuna Dobrestii, jud. Bihor

PREDAREA ISTORIEI

Cultivarea sentimentelor patriotice

Încep acest an școlar animată de dorința de a înfăptui chemarea adresată școlii românești de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, de a crește și educa tinerii în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de socialism, față de partid, în spiritul muncii.

Deoarece elevii ciclului primar manifestă un interes deosebit pentru cunoștințele de istorie pe care le dobîndesc prin lecțiile de citire, lecturi sau în cadrul unor activități extrascolare din clasele I—III, dar, mai ales cînd învață istoria, în clasa a IV-a, mi-am propus să cultiv o bază solidă a sentimentelor lor patriotice. Astfel, prin prezentarea conștientului lecțiilor, a măreției și eroismului faptelor deosebite din istoria patriei voi determina la copii trăiri afective și voi forma sentimente profunde de dragoste față de patrie, partid și popor. De asemenea, îmi propun să le dezvolt mîndria de a fi urmașii unui popor harnic și cetezător. Acordînd o atenție deosebită educării patriotice a elevilor am valorificat, începînd cu clasa a II-a, conținutul unor lecții privind strămoșii noștri, unitatea și originea comună, de limbă, de cultură, de teritoriu a poporului român, precum și luptele duse de Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul împotriva dominației străine. Consider că temeinicia acestor cunoștințe i-a ajutat pe elevii să înțeleagă interdependența dintre evenimentele istorice, plasarea lor în timp și cronologia faptelor. Pe această bază am așezat apoi noi cunoștințe, care prin forța lor evocatoare, au contribuit la formarea unor convingeri morale și patriotice. Amintesc doar cîteva dintre textele cu un valoros conținut istoric, de la clasa a III-a: „Din viața dacilor“, „Războiul lui Traian și Decebal“, „Mircea cel Bătrîn și Balazid“, „Luptele de la Podu Inalt“, „Monumentul de la Putna“ și „Horia, Cloșca și Crișan“. Prin conținutul acestor lecții elevii au fost introduși în cunoașterea istoriei zburcîmîtoare a poporului nostru și și-au dezvoltat, totodată, interesul pentru studierea acesteia. Apreciez că programa și manualul de istorie ale clasei a IV-a oferă elevilor posibilitatea continuării cunoașterii tuturor

marilor evenimente care au avut loc pe teritoriul patriei noastre din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent și care au contribuit la dezvoltarea societății românești. În predarea istoriei, la această clasă, urmăresc ca prin prezentarea evenimentelor istorice și a importanței acestora să formeze elevilor imagina de ansamblu a vieții poporului nostru, a progresului realizat în devenirea sa istorică. De asemenea, mi-am propus să accentuez ideea de continuitate și unitate a poporului român pe meleagurile în care acesta s-a format. Pentru consolidarea și întregirea cunoștințelor de istorie voi folosi diavfilme, albume, legende istorice, lecturi literare, cîntece patriotice, vizite la muzee și locuri istorice.

De un real folos pentru înțelegerea dezvoltării istorice a fost vizita întreprinsă cu elevii la Muzeul de istorie și arheologie al județului Tulcea. Obiectele expuse i-au convins pe aceștia atât de existența noastră milenară pe aceste meleaguri, cât și de civilizația dezvoltată aici.

Un loc important în predarea istoriei îl acord înțelegerii înfăptuirii Revoluției de eliberare socială și națională de la 23 August 1944, drumului luminos parcurs de atunci și pînă în prezent de întregul popor, condus de partid pentru construirea societății socialiste multilaterale dezvoltate. Prin vizite în întreprinderi în noile cartiere ale orașului nostru elevii au luat contact nemijlocit cu realizările prezentului, cu chipul nou al țării dobîndit printr-un ritm de dezvoltare unic în întreaga noastră istorie. Cred că este important ca tînăra generație să înțeleagă că toate aceste realizări au costat muncă intensă și chiar sacrificii. Sarcina noastră este de a-i determina pe viitorii continuturi al acestor realizări să aibă sentimente nobile de dragoste de țară, partid și popor, să dorească să lucreze și să muncească pentru a fi utili societății, pasionați și îndrăzneți, gata de orice sacrificiu pentru interesele patriei, ale socialismului, pentru apărarea independenței țării, pentru pace.

Inv. ELENA AMARIEI
Liceul „Spiru Haret“ din Tulcea

CLASELE I-IV

Procedee și tehnici de predare

Întreaga evoluție a copilului depinde în bună măsură de calitatea pregătirii realizate în ciclul primar, de modul în care și-a însușit citirea ca instrument al muncii de învățare. Numai prin însușirea unei citiri corecte, conștiente am putut preveni eventualele rămîineri în urmă la învățatură ale elevilor, știut fiind că lipsa de înțelegere a unui text se datorează și dificultăților de citire.

Încă din perioada abecedarului unui elevi cunosc literele și pot forma propoziții cu ușurință fie la alfabetare, fie în caietele lor. Pentru aceștia am întocmit loto-uri cu imagini, precizînd cuvîntele ale căror litere erau deja cunoscute. Am solicitat să se compună sau să se scrie în caietele scurte respective, sau să se formuleze scurte propoziții. Prin această activitate am stimulat nu numai elevii buni, ci întreaga clasă, care se întrecuse în efectuarea sarcinilor obișnuite ale lecției pentru a primi imaginea respective. Uneori, fișele date oferă posibilitatea formulării mai multor propoziții, realizîndu-se chiar scurte texte. Imaginile fiind foarte variate există posibilitatea repartizării unor sarcini diferențiate.

ferite situații. După corectarea muncii independente am alcătuit „fișe de evidență a greșelilor tipice“, stabilind categoriile de greșeli și organizarea, pe baza lor, a muncii diferențiate cu elevii. Sînt unii elevi cărora le sînt necesare mai multe exerciții pentru formarea unui stereotip dinamic: acestora le-am dat teme diferențiate în funcție de lacunele existente în pregătire și depășite cu ocazia verificării cunoștințelor elevilor.

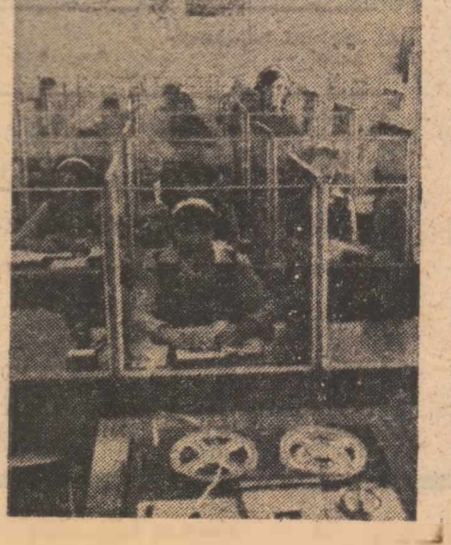
Pe tot parcursul anului școlar urmărim frecvența elevilor, luînd imediat legătura cu familiile acestora în cazul unor absențe prelungite și acordînd sarcini de lucru, de la caz la caz, încurajînd și urmărind permanent copilul după revenirea în colectivul clasei. De asemenea, colaborăm intens cu colegii care predau în ciclul gimnazial pentru a stabili din timp măsurile ameliorative, asigurînd continuitatea în sprijinirea diferențiată a tuturor elevilor.

Pentru dezvoltarea interesului tuturor elevilor față de lectură, organizăm acțiuni în colaborare cu biblioteca. Foarte atractive sînt întîlnirile cu scriitorii consacrați sau ilustratori de carte care contribuie nu numai la formarea dragostei față de muncă dar și la formarea profilului spiritual al elevilor. În vederea stimulării interesului elevilor cu inclinații literare deosebite am întocmit culegeri cu cele mai frumoase compuneri. Aceasta a dus atât la popularizarea celor mai talentați elevi, cât și la cîștigarea încrederii în propriile forțe. Unii elevi au frecventat și cercurile literare, obținînd rezultate frumoase la diferite concursuri.

Atît pentru elevii buni, cit și pentru cei cu rezultate nesatisfăcătoare la învățatură folosim la ore retroproiectorul, în scopul formării deprinderilor de scriere corectă a tuturor cuvîntelor. Prezintăm elevilor texte alcătuite cu ortografele prevăzute în programa clasei respective. Oferindu-se mai multe posibilități de scriere a unei ortograme, elevii o aleg pe cea corectă. Pentru control prezentăm, ulterior, același text scris corect, cuvintele cu o grafie mai complicată fiind subliniate.

Ne propunem ca și în acest an școlar să acordăm o atenție sporită folosirii raționale a timpului de instruire, îmbunătățirii structurii lecțiilor și realizării unui cadru optim pentru pătrunderea tuturor elevilor la propria formare. Toate acestea ne obligă la o activitate complexă de folosire a celor mai active și participative procedee și tehnici de lucru, la o permanentă autoperfecționare.

Inv. ANA ISTRATE
Școala nr. 4 din Deva
Inv. LIVIA SORESCU
Școala nr. 1 din Deva

Cadru adecvat unui învățământ de calitate

Nu afirm o noutate când spun că începutul fiecărui an școlar se pregătește odată cu încheierea celui anterior. Așa procedăm și noi de fiecare dată, planificând din vreme acele sarcini pe care le putem rezolva încă din vară, urmând să ne intensificăm eforturile în cele două săptămâni promergătoare deschiderii școlii.

Ne-am reluat munca cu aceeași plăcere și emoție și în actualul an școlar, cu dorința de a le oferi elevilor, după o vacanță bogată, cele mai bune condiții de muncă pentru anul școlar 1982—1983.

Sintem una dintre școlile Cartierului „Drumul Taberei” cu peste 1750 de elevi și peste 60 de cadre didactice.

Cu grijă deosebită ne-am preocupat și în această toamnă de asigurarea unui cadru adecvat de muncă, atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice ale școlii. În acest scop, consiliul de conducere al școlii a întocmit un plan de măsuri cu obiectivele pe care le aveam de îndeplinit până la deschiderea cursurilor.

Odată desăvârșit încă din vară cadrul material — curățenia, procurarea manualelor, a programelor, revizuirea și repararea materialelor și a aparatului didactic, am trecut la repartizarea pe clase a elevilor din clasele a V-a, ai căror diriginți stabiliți la sfârșitul anului școlar trecut au avut timp să cunoască familia și condițiile de muncă ale viitorilor lor elevi.

Pentru ca nici un elev de vîrstă școlară de pe teritoriul circumscripției noastre să nu rămână necuprins la școală, am efectuat încă un recensămint la începutul lunii septembrie. Am repartizat învățătorii la clasele I și, respectind principiul continuității, am făcut încadrarea profesorilor de specialitate.

În centrul atenției a stat organizarea din timp a activității metodice, stabilirea comisiilor metodice și a șefilor de catedră. Am realizat astfel cadrul organizatoric propice studierii atente a programelor școlare, îndrumării și controlului felului în care se face planificarea materiei.

Astfel cadrele didactice au avut prilejul să se pregătească temeinic pentru contribuțiile care au avut loc, să revadă îndră-

știle, orientările și sarcinile adresate școlii de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara din 1—2 iunie a.e. și la Congresul al II-lea al educației politice și culturii socialiste, să reflecteze la modalitățile în care le vor transpune practic în activitatea lor didactică.

În planul de muncă am stabilit obiectivele specifice școlii noastre, ținând seama de o încărcătură echitabilă a sarcinilor ce revin fiecărui coleg, de aportul pe care este necesar să și-l aducă la buna pregătire, la educația revoluționară a elevilor.

Întocmirea la timp și judicioasă a orarului școlii ne-a preocupat, de asemenea, astfel încît cadrele didactice să și poată data planificarea materiei, programându-și materialul didactic necesar sau lecțiile cu caracter practic aplicativ pe care le vor ține în laboratoare, cabinete și ateliere.

Am dispus în așa fel orele, încît cadrele didactice să aibă prilejul de a participa la asistențe la același ciclu sau la celelalte cicluri, iar elevii să nu fie supraîncărcați, ținând seama de curba de efort a unei zile și a unei săptămîni.

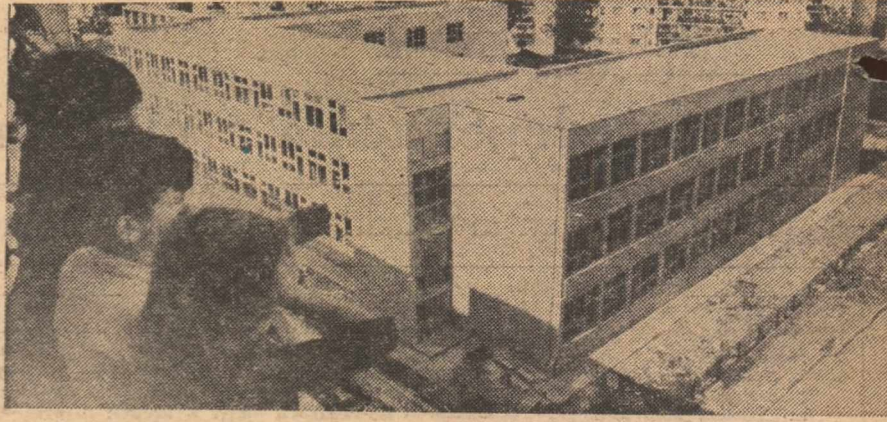
În zilele care urmează vom lua legătura cu întreprinderile patronatoare „Ergocom” și cu alte întreprinderi în care elevii își vor desfășura activitatea practică.

Începînd cu acest an școlar am devenit școală de 10 ani. Avem două clase a IX-a și sintem hotărîți să depunem de la început toate eforturile pentru buna lor pregătire.

Sperăm ca intensificat an de an acest efort să fie reflectat în curind de succesele elevilor noștri.

Insuficient de îndemnurile secretarului general al partidului, pe care ni le-a adresat acum, la începutul anului școlar, vom munci cu și mai multă abnegație, conștienți fiind că tradiția unei bune școli se facează printr-o muncă asiduă, conștientă și organizată.

Prof. RHEA-SILVIA CRISTESCU
directoarea Școlii nr. 115 din București

Vă invităm la un ciclu de dezbateri

Pentru educația ateistă a școlarilor

Așa cum am amintit și în numărul trecut al revistei, în cursul anului școlar precedent, sub egida Comisiei municipale București pentru răspîndirea cunoștințelor culturale-științifice, redacția revistei noastre a organizat un ciclu de dezbateri intitulat „Orientări metodice în educația ateistă a elevilor”, cu participarea unor personalități cadre didactice universitare, scriitori și alți oameni de știință și cultură.

Ciclu de dezbateri — care s-a bucurat de o largă audiență și de o participare activă a cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar, primar, gimnazial și liceal, cu preocupări de perfecționare în acest domeniu — a cuprins teme privind istoricitatea fenomenului religios, miturile primordiale, originea religiilor și activitatea antisocială a sectelor religioase, aspecte de mitologie comparată și ale intoleranței religioase precu și o amplă prezentare a principiilor fundamentale ale politicii partidului nostru în domeniul educației materialist-științifice a tineretului școlar și a tuturor oamenilor muncii.

Odată cu noul an școlar 1982—1983, cu reluarea activității didactice, reîncepe ciclul de dezbateri după o tematică nouă orientată în lumina tezelor cuprinse în Expunerea prezentată la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.e. de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului și în Cuvîntarea, recentă la marș adunare populară consacrată deschiderii anului de învățămînt 1982—1983.

Prima dezbateri din cadrul ciclului pe acest an de învățămînt va avea loc marș 28 septembrie, orele 15, în același sediu în care s-a desfășurat și în anul școlar precedent, din B-dul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 32 (îngă Liceul „Gh. Lazăr”), cu tema „Combaterea concepțiilor mistice — obiectiv esențial al formării personalității comuniste a tineretului școlar”.

Învățămîntul ideologic al cadrelor didactice

În anul de învățămînt 1981—1982, revista noastră a publicat consultații și tematici orientative de studiu cu referiri bibliografice pentru opt teme din cursul „Probleme fundamentale ale educației revoluționare patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a Partidului Comunist Român”.

În anul de învățămînt 1982—1983, vom continua publicarea unor consultații, a unor tematici orientative și liste de re-

comandare bibliografică pentru alte teme din cadrul aceluiași curs, urmînd o precădere însușirea de către propagandisți și cursanți a gândirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, a bogăției de idei teoretice și practice cuprinse în expunerile la Plenara lărgită din 1—2 iunie a.e. și la cel de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste.

Orientări privind predarea limbii și literaturii române

I. În ciclul gimnazial

1. În perioada 15 septembrie 1982—15 iunie 1983 sînt 34 de săptămîni în care se desfășoară cursurile școlare. Planificarea materiei este făcută însă pe 32 de săptămîni de predare, intrucît planul de învățămînt pentru clasele gimnaziale prevede efectuarea, de către elevii cl. V—VIII din mediul rural, a unei practici comasate de două săptămîni, planificată în funcție de perioadele campaniilor agricole de toamnă și de primăvară, timp în care cursurile claselor respective se suspendă.

2. În cazul cînd unele unități școlare participă mai mult de două săptămîni la muncile din agricultură, profesorii își vor reface planificarea, reducînd în mod co-

respunzător numărul orelor repartizate pentru activitățile de predare (pag. 21 din noua programă). Pentru parcurgerea integrală a materiei, pînă la sfîrșitul anului școlar 1982—1983, se recomandă restrîngerea părților de actualizare a cunoștințelor care figurează în programă la fiecare context gramatical, folosirea unei părți a orelor de la clasele activități și eventual renunțarea la tema finală „Limba română — limba noastră națională” (4 ore).

3. Noua repartizare a orelor de limba română prevăzute de planul de învățămînt al claselor gimnaziale, indicată în programa editiei 1982 la pag. 21, impune o planificare atentă a tuturor activităților didactice pe ansamblul anului școlar și pe fiecare trimestru. În acest sens, se dă următoarea repartizare orientativă a orelor (în tabelul alăturat):

Limba română	Tr. I (12 săpt.)				Tr. II (12 săpt.)				Tr. III (8 săpt.)				TOTAL 32 săpt.
	V	VI	VII	VIII	V	VI	VII	VIII	V	VI	VII	VIII	
a) Gramatică, vocabular, fonetică, ortografie, ortoepie, punctuație	21	16	16	16	21	16	16	16	11	10	10	10	V = 53 ore VI = 42 ore VII = 42 ore VIII = 42 ore
b) Lecturi literare	21	16	16	16	21	16	16	16	11	10	10	10	V = 53 ore VI = 42 ore VII = 42 ore VIII = 42 ore
c) Compuneri	11	8	8	8	11	8	8	8	4	4	4	4	V = 30 ore VI = 20 ore VII = 20 ore VIII = 20 ore
d) Lecturi suplimentare	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	V = 10 ore VI = 10 ore VII = 10 ore VIII = 10 ore
e) Alte activități (teze, recopieri, fișe, la dispoziția profesorului)	3	4	4	4	3	4	4	4	8	6	6	6	V = 14 ore VI = 14 ore VII = 14 ore VIII = 14 ore
TOTAL ore de predare pe fiecare trimestru	60	48	48	48	60	48	48	48	40	32	32	32	TOTAL GENERAL 544 ore pe ansamblul ciclului gimnazial

4. Numărul de ore pe teme pentru gramatică, vocabular, fonetică, ortografie, ortoepie, punctuație este cel indicat în Programa de limba română, ediția 1982, aprobată cu nr. 42/904, cu mențiunea că la cl. a VIII-a sînt distri-

buite, prin programă, 38 de ore. În loc de 42 de ore. Cele 4 ore disponibile se vor repartiza astfel: 2 ore la „sintaxa frazei”, pag. 106, și 2 ore la tema „Limba română — limba noastră națională”, pag. 119.

5. Pentru lectura literară, la toate clasele, se planifică numărul de ore din Programa de limba și literatură română pentru cl. V—VIII, aprobată cu nr. 41504/1980, renunțîndu-se la textele literare indicate în programa nouă pag. 19.

6. Compunerile școlare beneficiază de un număr sporit de ore în noua programă. În stabilirea conținutului orelor respective se va ține seama de programa ediția 1980 de îndrumările date în aceasta la pag. 35—39, precum și de conținutul manualelor școlare în vigoare.

În anul școlar 1983/1984, programa și noile manuale vor cuprinde referiri detaliate pentru compunerile școlare și, îndeosebi, pentru exercițiile de comunicare orală.

7. Operele recomandate pentru lectura suplimentară sînt cele indicate în programa ediția 1980. În stabilirea conținutului lecțiilor de lectură suplimentară se vor avea în vedere îndrumările date în această programă la pag. 19—21.

Repartizarea orientativă a orelor (pe clase)

Activitate	Clasa V	Clasa VI	Clasa VII	Clasa VIII
Lecturi literare	2 ...	2 ...	3 ...	4 ...
Compuneri	3 ...	3 ...	4 ...	4 ...
Lecturi suplimentare	1 ...	2 ...	3 ...	3 ...
Alte activități	4 ...	4 ...	5 ...	5 ...

Notă: În procesul tipografic, la unele exemplare din Programa de limba și literatură română clasele V—VIII ediția 1982 s-au inversat cîteva file între paginile 34 și 47 (paginile respective sînt numerotate corect).

II. În învățămîntul liceal

1. Planificările cadrelor didactice vor cuprinde obligatoriu, pe lîngă lecțiile de literatură română, lecții de compuneri și exerciții de cultivare a limbii, așa cum prevede programa.

2. În planificările pentru clasele a X-a (zi și seral) se vor prevedea teste care vor cuprinde baremurile minime obligatorii de cunoștințe și deprinderi pentru promovarea clasei a X-a, elaborate de M.E.I., transmise în școli.

Asemenea teste de evaluare se vor prevedea în planificările cadrelor didactice la toate clasele, pe tot parcursul anului școlar.

3. Lecția „Originea și dezvoltarea limbii române”, elaborată de academicienii Ion Coteanu și transmisă prin inspectoratele școlare, se va include în manualul de clasă a IX-a, începînd cu anul școlar 1983—1984. În acest an școlar, lecția va fi dezbătută cu elevii din clasa a IX-a în cadrul orelor prevăzute în programă, iar pentru celelalte clase, în cadrul orelor prevăzute la recapitulări.

Recomandăm ca, acolo unde sînt condiții, lecția să fie prezentată sub formă de expunere mai multor clase, în așa fel încît pînă la sfîrșitul anului școlar 1982—1983 toți elevii din învățămîntul liceal (zi și seral) să aibă cunoștință de ea.

Prof. dr. CONSTANTA BARBOI
Prof. DUMITRU SAVULESCU
inspectorii generali
în Ministerul Educației și Învățămîntului

INCEPUT DE AN ȘCOLAR ÎN JUDEȚUL SIBIU

Inițiativă și spirit de răspundere

În ultimele două săptămâni, unitățile de învățământ din întreaga țară au reintrat într-o activitate febrilă: amenajarea sălilor de clasă, revizuirea mijloacelor de învățământ, punerea la punct a documentelor școlare, procurarea manualelor, alcătuirea planurilor de măsuri, constăturile cadrelor didactice și multe alte preocupări — toate la fel de importante pentru pregătirea condițiilor optime de desfășurare a unui nou an de învățământ. Ca întotdeauna, cel mai intens implicați în această pregătire sînt oamenii școlii: educatoarele învățătorii, profesorii. Și e normal să se întimplă astfel, deoarece, de priceperea și interesul cu care își concep și organizează munca depinde — în cea mai mare măsură — calitatea procesului instructiv-educativ de-a lungul celor trei trimestre școlare.

De fapt, dominantele acestei perioade de activitate în instituțiile de învățământ sînt strădania și conștiințozitatea, spiritul de răspundere și soliditatea, rigoarea și operativitatea. Le-am întâlnit și la Inspectoratul școlar al județului Sibiu și în cele câteva unități de învățământ vizitate de curind, relevate fiind atât de fapte, cât și în cadrul convorbirii, inițiate de redacția noastră, cu inspectorul școlar general al județului Sibiu, prof. Ana Nicolau, și cu profesorii Maria Pal, directoarea adjunctă a Liceului industrial nr. 3 din Sibiu, Livia Popescu, directoarea a Școlii de 10 ani din comuna Slimnic, și ing. Ioan Barbu, directorul Liceului industrial „7 Noiembrie” din Sibiu.

Dominantele acestei etape

Red.: Ținînd seama de experiența dobîndită în anul școlar trecut, care sînt aspectele asupra cărora este necesar să insistăm în această etapă?

Prof. Ana Nicolau, inspector școlar general: Începem acest an școlar în climatul de înaltă responsabilitate creat de indicațiile și orientările prețioase cuprinse în Expunerea prezentată de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 și în Cuvîntarea la Congresul al II-lea al educației politice și culturale socialiste, cu privire la formarea unui tineret revoluționar, cu înalte virtuți etice, care să nu-și precupețească eforturile pentru dezvoltarea multilaterală a societății noastre socialiste, pentru apărarea valorilor materiale și spirituale ale poporului nostru. Sarcinile care ne revin în această etapă sînt multiple și pentru a le îndeplini la înaltele cote ale exigenței — impuse de însuși scopul educației școlare — este necesar să ne organizăm temeinic și ordonat munca în fiecare compartiment, examinînd critic și ficocritic activitatea unităților de învățământ și a personalului didactic din anul școlar anterior. În acest fel — și fiindu-ne concret de comitetul județean de partid și de organele locale de partid și de stat — avem posibilitatea să generalizăm experiența valoroasă și să stabilim măsuri eficiente, legate nemijlocit de realitate, racordate la cerințele dezvoltării economico-sociale a județului și a patriei. Ele se referă la asigurarea și gospodărirea judicioasă a bazei materiale, la cuprinderea și menținerea întregii populații preșcolare și școlare în formele de învățământ corespunzătoare, la perfecționarea pregătirii personalului didactic, la predarea și însușirea fiecărui obiect de învățământ în conformitate cu metodologia didactică modernă, la îmbunătățirea disciplinei în rîndul elevilor, formarea și dezvoltarea conștiinței lor socialiste, a concepției sănătoase față de muncă și viață, la educarea lor în spiritul eticii și echității comuniste.

Red.: Aria aspectelor instructiv-educative fiind foarte largă, vă rugăm să desprindeți din multitudinea măsurilor preconizate pe cele trecute pe agenda priorităților.

Prof. Ana Nicolau: Sîntem pregătiți să cuprindem în anul școlar 1982—1983 pe toți absolvenții clasei a VIII-a, în treapta I de liceu, în mediul rural funcționînd clase a IX-a în 36 localități (față de 21, în anul trecut). A crescut numărul claselor cu profil industrial de construcții, agricol și silvic, mărindu-se și ponderea elevilor orientați spre aceste profile în ambele trepte liceale. Aceasta presupune multă atenție pentru dotarea lor cu mijloacele de învățământ corespunzătoare, pentru încadrarea în aceste clase a cadrelor didactice cu o recunoscută competență și experiență profesională. Putem afirma, în ceea ce privește clasa a IX-a, că planul de școlarizare prin cursuri de zi (19 profile) este realizat în procent aproape maxim. Urmează să înlăturăm unele dificultăți create în trei localități cu o veche tradiție în creșterea oilor, datorită atitudinii conservatoare a unor părinți. Credem că vom găsi soluțiile cele mai bune pentru a-l convinge pe acestia că absolvirea a 10 clase este, în primul rînd, în folosul copiilor lor.

La bunele condiții create pentru pregătirea forței de muncă necesară județului prin învățământul liceal — în acord cu solicitările economiei noastre socialiste — se adaugă seriozitatea cu care este privită acțiunea de patronare a liceelor de către instituțiile de învățământ superior și a unor școli gimnaziale și de 10 ani de către liceele din județul nostru. În prima lună de școală se vor concretiza planurile de colaborare, insistîndu-se asupra îmbunătățirii conținutului predării pe baza schimburilor de experiență realizate între unitățile patronatoare și cele patronate.

De asemenea, ne-am concentrat eforturile pentru realizarea în bune condiții a învățământului seral, în așa fel încît elevii înscriși la această formă de continuare a studiilor liceale să beneficieze de o pregătire teoretică temeinică la disciplinele fundamentale și tehnologice. Fiindcă nu s-au ocupat pînă în prezent toate locurile planificate — deși cadrele didactice împreună cu factorii răspunzători din unitățile economice interesate au efectuat o in-

tenasă activitate de popularizare în rîndul absolvenților clasei a X-a din promoțiile mai recente sau mai vechi — se impune pentru viitor o mai strînsă concurență, în această direcție, a unităților de învățământ cu cele industriale și agricole, pentru a contribui, în mod real, la realizarea generalizării învățământului liceal pînă în anul 1990 prin învățământul seral.

Pentru ca orientarea școlară și profesională din noul an de activitate să se caracterizeze prin realism și eficiență, toate școlile gimnaziale, de 10 ani și liceele au îndatorirea să urmărească felul în care s-au integrat absolvenții în treptele superioare de învățământ sau în muncă, precum și nivelul de pregătire al elevilor cuprinși în clasa a IX-a. Sintezele acestor constatări, înaintate inspectoratului, vor constitui baza unor dezbateri în cercurile pedagogice pe specialități, cu precădere la disciplinele fundamentale.

Între aspectele care solicită mai mult spirit de răspundere se află și instruirea practică a elevilor. Aceasta este tot mai puternic legată de unitățile productive, și, ca urmare, înregistrăm cu satisfacție formarea deprinderilor corecte de muncă la elevi, dragostea lor față de meseria aleasă. Totuși, acest domeniu al activității didactice este necesar să fie abordat în interdependență cu pregătirea elevilor pentru disciplinele fundamentale și tehnologice pentru ca noțiunile teoretice să poată fi aplicate, fără greutate sau riscuri, în practică.

Interdisciplinaritatea în cadrul procesului instructiv-educativ rămîne încă în faza de deziderat pentru unele cadre didactice și, de aceea, vom acționa cu mai multă energie pentru a da fiecărei lecții — indiferent de specialitate — valențele educative necesare formării unei gândiri creatoare, unei concepții înaintate despre lume și viață. Profesorii de matematică, fizică, biologie, chimie dețin cele mai bune argumente pentru educarea tineretului în spiritul materialismului științific, pentru combaterea misticismului și obscurantismului. Profesorii de științe sociale au datoria de a integra în lecții tezele și documentele de partid, de a stimula interesul elevilor pentru literatura social-politică. Munca politică educativă cu elevii, ca de altfel toate activitățile desfășurate împreună cu ei și pentru ei, mobilizează într-un front comun — acum și pe parcursul întregului an de învățământ — toți factorii educaționali: școala, organizațiile de partid, de tineret, de pionieri și șoimi ai patriei, organizațiile obștești, familia.

De fapt, întreaga noastră muncă, a cadrelor didactice, este pusă în slujba partidului nostru. De aceea, responsabilitatea comunistă, dăruirea de sine, pasiunea, creativitatea sînt însușiri indispensabile unui bun educator în orice moment al activității sale și, în mod deosebit, în preajma deschiderii unui nou an de învățământ.

Colaborare fructuoasă

Red.: Am reținut din cele spuse de inspectorul școlar general al județului Sibiu, ca și din lucrările consfătuirilor cadrelor didactice, una din preocupările conducătorilor unităților de învățământ, în momentul de față: realizarea condițiilor favorabile unei fructuoase colaborări între școlile gimnaziale sau de 10 ani — în special din mediul rural — și liceele care le patronază. V-aș ruga, să detaliați acest aspect.

Prof. Maria Pal, directoarea adjunctă a Liceului industrial nr. 3 din Sibiu: De cînd a început organizarea acestui nou sistem de relații interscolare, am luat legătura cu conducătorii celor două școli de 10 ani din comuna Slimnic și Școala Mare pe care le patronază liceul nostru. Faptul că nu avem un profil agroindustrial nu ne împiedică să realizăm, de comun acord, obiectivele pe care ni le propunem. În anul școlar care s-a încheiat am stabilit măsurile care influențează pozitiv colaborarea noastră, axată în principal, pe schimburi de experiență între cadrele de specialitate și între maistrii-instrucători. Am hotărît ca, cel puțin o dată pe trimestru, să se întîlnească într-o ședință comună membrii cadrelor de aceeași specialitate din școala generală și din liceu, pentru a dezbate aspecte concrete privind conținutul procesului de predare-învățare, aplicarea tehnologiilor didactice moderne,

în funcție de specificul obiectului de învățământ și al clasei, pregătirea psihopedagogică și de specialitate a cadrelor didactice. Profesorii noștri au fost invitați să țină lecții model la clasele a IX-a și a X-a, pentru a face cunoscute colectivelor didactice și elevilor din școlile patronate exigențele liceului în general, ale liceului nostru în special. Vom programa o serie de interasistențe, cu preponderență la clasele primelor trepte de liceu, mai ales la disciplinele fundamentale și tehnologice. Ne gândim și la posibilitățile de a antrena pe profesorii din aceste școli la o parte din activitățile programate în zilele metodice ale colectivului nostru didactic.

Este necesar să mărim și numărul manifestărilor cu caracter cultural-educativ, organizînd întîlniri între reprezentanții cercurilor de elevi cu același profil, între elevii colecționari sau filatelisi, între echipele artistice din aceste unități școlare. Astfel vom cunoaște aptitudinile și pasiunile copiilor, le vom putea încuraja spiritul de creație.

Această „înfrățire” a școlilor este și un prilej de aprofundată cunoaștere reciprocă a profesorilor, ca și a realităților din unitățile noastre de învățământ. Firește, în noi trebuie să găsim toate resursele pentru a face ca acțiunea de patronare să nu facă niciodată concesii formalismului și rutinei.

Red.: Cred că la fel gîndesc și colectivele de conducere din școlile patronate.

Prof. Livia Popescu, directoarea a Școlii de 10 ani din comuna Slimnic: Bineînțeles. Școala noastră nu are decît de cîștigat din aceste relații cu caracter profesional și educativ care se înlătură în mod organizat. Colectivul nostru didactic este dornic să-și perfecționeze pregătirea individuală, iar schimburile de experiență preconizate generează o întrecere creativă, o stare de emulație propice autodepășirii, stimulării valorilor autentice. Sprijinul acordat de colegii noștri de la Liceul industrial nr. 3 va încape chiar cu planificarea activităților cadrelor de specialitate. Asistențele profesorilor din liceu la lecțiile claselor terminale, nu numai la cele din treapta I, le-ar putea oferi posibilitatea de a cunoaște nivelul de pregătire a virtualilor lor candidați. De asemenea, întîlnirile dintre maistrii-instrucători din ambele unități de învățământ vor fi fructificate în instruirea practică a elevilor noștri. Împărtășesc și eu convingerea că avantajul este reciproc. Mă refer, îndeosebi, la posibilitățile profesorilor și a unorra dintre elevii liceului, crescuți la oraș, de a cunoaște valorile spirituale și materiale ale satului românesc. Elevii din clasele a IX-a ale școlii noastre (două la secția română, una la secția germană) și a X-a (cîte o clasă la fiecare secție) își desfășoară practica la ferma zootehnică, pe ogoarele și în atelierul mecanic din cadrul I.A.S.-ului. Vizitele elevilor din liceu în școala noastră, la aceste locuri de muncă, pot lărgi sfera lor de cunoștințe privind meseriile specifice mediului rural.

Lecția — bază a învățării

Red.: Cred că este oportun să insistăm asupra unor aspecte concrete ale activității didactice caracteristice învățământului seral.

Ing. Ioan Barbu, directorul Liceului industrial „7 Noiembrie” din Sibiu: Pentru clasele serale din treapta a II-a ale li-

ceului nostru au fost repartizați profesorii cu cea mai mare experiență pedagogică la toate disciplinele de învățământ. În această perioadă de pregătire a noului an de învățământ, am pus un accent deosebit pe aprofundarea materialului publicat în revista „Învățământul liceal și tehnic profesional” privind metoda predării orelor la liceul seral. Din dezbaterile cu cadrele didactice am desprins concluzia că însușirea cunoștințelor de către elevii seraliști în timpul lecției este condiția fundamentală a succesului lor școlar, fiind necesară, așadar, valorificarea la maximum a celor 50 de minute atît de către cadrele didactice cît și de către elevi (elevii de la seral nu dispun de rezerva de timp pe care o au cei de la cursurile de zi pentru a-și fixa cunoștințele prin studiul individual și teme date acasă). De asemenea, cabinetele și laboratoarele școlare oferă pentru învățământul seral posibilități largi de folosire a mijloacelor moderne de învățare.

De obicei, pentru liceul seral, ne recrutăm elevii din rîndul absolvenților noștri (ai clasei a X-a sau ai Școlii profesionale) din ultimii ani. Vîrsta medie a elevilor seraliști este de 25 de ani, fapt care determină și o adaptare rapidă a lor la exigențele profesorilor și ale programelor școlare. Buna lor pregătire le permite, celor care doresc, să-și continue studiile în învățământul superior. Menționez că în anul trecut nu am avut nici un corigent la clasele a XI-a și a XIII-a.

În liceul nostru, planul de școlarizare pentru învățământul seral este îndeplinit. Aceasta se datorește, probabil, și profilului industrial-textil, dar — o spun cu modestia cuvenită — și renumelui pe care și l-a cîștigat unitatea noastră de învățământ în întreprinderea de confecții „Steaua Roșie”. Întreprinderea de tricotaie „Drapelul Roșu”, întreprinderea de ciorapi „7 Noiembrie” și în cooperativele meșteșugărești de profil. Pentru anul de învățământ care începe venim în sprijinul seraliștilor prin fixarea cursurilor în două schimburi, pentru a avea posibilitatea să-și respecte orele de muncă în întreprindere sau pentru a nu fi obligați să-și schimbe locul de muncă. Această măsură conduce și la realizarea unei bune frecvențe. Orele de curs sînt astfel alese încît dimineața elevii să fie bine odihniți, iar la prînz să se poată pregăti pentru schimbul doi. Acești elevi beneficiază și de simbăta liberă acordată de întreprindere pentru a se ocupa de familie sau pentru a-și vizita părinții în localitățile din apropiere. Spațiul de școlarizare este judicios folosit, existînd în rezervă 6 săli de clasă pe lângă cabinete și laboratoare, care, bineînțeles, sînt folosite și de elevii de la seral. Aș mai adăuga că, încă de la începutul primului trimestru, se fixează orele de consultații, controlate judicios de conducerea școlii, iar profesorii de specialitate au obligația să-și viziteze elevii în întreprinderile în care lucrează, ocazie cu care se discută la fața locului asupra posibilităților de materializare a cunoștințelor teoretice în procesul de producție. Pentru examenul de bacalaureat, ca și elevii de la cursurile de zi, seraliștii execută lucrări practice — materiale didactice sau documentația privind realizarea unor articole noi introduse în producție, unele fiind creații proprii — care rămîn în dotarea liceului.

Convorbire consemnată de VALERIA BACIU

Munca în agricultură lecție de înalt patriotism

În concepția partidului nostru cu privire la realizarea educației prin muncă, se are în vedere că idealurile umaniste și educative ale societății se concretizează într-un anumit tip de personalitate, la baza formării căreia acționează, ca principii fundamentale și criteriu suprem de apreciere, **munca în folosul societății.**

Prin tezele programatice formulate de secretarul general al partidului la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982 și la al II-lea Congres al educației politice și al culturii socialiste, se arată că: „la temelii școlii stă îmbinarea strânsă a muncii, învățămîntului și cercetării, factori primordiali pentru construirea socialismului și comunismului în patria noastră”. Astfel, în școala de azi, munca — fie că se desfășoară în uzine și fabrici, fie pe întinsele ogoare ale cooperativelor agricole de producție — a devenit o componentă a procesului de învățămînt, cea mai înaltă școală de educație patriotică a elevilor.

Avînd în vedere aceste deziderate, precum și cadrul concret privind desfășurarea acestei campanii de toamnă cînd producțiile sînt sporite, pe baza indicațiilor date de secretarul general al partidului la constatarea de lucru a C.C. al P.C.R. din 14-15 mai a.c., precum și cu ocazia recente vizite de lucru în unitățile agricole și economice din județul Constanța, Inspectoratul școlar, împreună cu organizațiile de copii și tineret au pregătit toate condițiile pentru ca elevii să-și desfășoare practica agricolă, să poată contribui, cu puterea și dăruirea vârstei lor, alături de întregul nostru popor, la lucrările agricole de toamnă.

Pentru a se asigura din primele zile condiții optime de lucru, Comandamentul județean organizat în acest scop a inițiat organele de conducere din unitățile școlare, agricole, de transporturi și sănătate, asupra sarcinilor ce le revin în organizarea judicioasă a activității elevilor și asigurarea condițiilor optime de cazare, masă, transport și muncă stabilind obligatiile fiecărui factor responsabil direct și ale celor de control și îndrumare pe bază de convenții contractuale. Inspectorii școlari, instructorii Comitetului județean U.T.C. și al Consiliului județean al Organizației pionierilor s-au deplasat în școli pentru a face cunoscute indicațiile de

partid și de stat privind practica agricolă de toamnă a elevilor, activitatea patriotică la care sînt chemați elevii. Un deosebit accent s-a pus pe instruirea cadrelor didactice în legătură cu grija pe care trebuie să o acorde respectării normelor de protecție a muncii, prevenirii accidentelor de muncă, asigurării celor mai bune condiții de cazare și de muncă tuturor elevilor.

De asemenea, la începutul acestei luni s-au încheiat toate contractele cu unitățile la care vor munci elevii (I.A.S. Murlatari, Cernăvea, Ostrov, Nazarcea, Truseni I.A.S., Truseni horticulturii și U.J.C.A.P.), stabilindu-se o programare și planificare riguroasă a perioadelor, a locurilor de muncă. Tot prin contractele amintite, au fost stabilite și normele de muncă pentru lucrările la care vor participa elevii, precum și retribuția corespunzătoare, recalculeată în funcție de realizări. S-a făcut, de curând și respectiva școlilor, a cadrelor didactice care, pe toată perioada campaniei de toamnă se vor afla alături de elevi, muncind efectiv, fiind în mijlocul lor zi de zi.

Astfel, împărțiți în grupe pe perioade de câte 15 zile, cei 70.000 de elevi din școlile județului se vor alătura oamenilor muncii din agricultură pentru a-și aduce contribuția, pe măsura puterii lor, la stringerea cât mai grabnică a bogatei recolte pe care vara accedată au dat-o pământurile Dobrogei. Pentru fiecare elev, participarea directă la munca în agricultură constituie un minunat cadru de educare comunistă, patriotică, un prilej de a cunoaște și prețui înaltele valori formative ale muncii, de a se pregăti pentru viață. Devenită de cîtiva ani una din frumoasele tradiții ale școlii, activitatea patriotică concretizată prin participarea elevilor la strînsul recoltei, constituie, în același timp, una din modalitățile concrete prin care școala noastră contribuie la sporirea avuției naționale, la ridicarea nivelului de trai al poporului nostru, o dovadă în plus a înaltelei virtuți morale și etice pe care învățămîntul nostru le are.

Prof. OLGA DUTU
inspector școlar general
al județului Constanța

În pas cu cerințele actuale ale școlii și societății

Actuala orientare imprimată muncii educative din școala românească de ideile și tezele profund novatoare cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. și în Congresul al II-lea al educației politice și culturii socialiste a creat condiții și premise noi, științifice fundamentate pentru formarea la elevi a spiritului patriotic, revoluționar. Acțiunile de cultivare a sentimentului dragostei de neam și țară i se atribuie un loc dintre cele mai importante în procesul formării tinerei generații.

Principala tribună de cultivare a patriotismului tineretului studios este, fără îndoială, **catedra**. Procesul de învățămînt organizat în școală reprezintă veriga ce o leagă de lanțul neîntrerupt al progresului uman. Disciplinele școlare nu sînt doar științe, ci și suflul patriotic care aprinde voința și încălzește continuu idealul de mai bine.

La disciplinele fundamentale, bunăoară, chiar în cuprinsul unor exerciții și probleme se pot modifica elementele cu care se operează pentru a-i face pe elevi să gîndească la realitățile naționale, pe de o parte, și la contact cu viața patriei, să fie mai durabili ancorări în actualitate, pe de alta. Astfel tinerii își vor da mai bine seama că știința nu se studiază numai de dragul științei, ci ea se dezvoltă în pas cu viața unei națiuni și a umanității întregi, că e pusă în slujba mersului înainte al societății noastre, că datele ei sînt verificate — uneori rectificată — de viață, de practică.

În grupa de obiecte umaniste și social-politice trebuie aduse în discuție — acolo unde se pretează — acele date care vorbesc despre o realitate națională în neîntrerupt progres, despre succesele considerabile obținute de poporul român în edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate, în cultura și arta contemporană, adică datele ce contribuie la o înțelegere afectivă (nu una elementară, factologică, scolastică) a materiei, la formarea de convingeri trainice în conștiința elevilor la cimentarea sentimentului patriotic care-l ajută să servească cu abnegație interesele majore ale țării. Orientarea lecțiilor în direcția idealurilor permanente și universale de fraternitate, pace și libertate, înălțarea lor prin spiritul iubirii de neam și patrie, a minime, independenței și suveranității naționale, sublinierea argumentată a specificului național în cultura și arta noastră, a principilor înalte ale solidarității internaționale în existența orînduirii socialiste, toate acestea sprijinite pe concepția materialist-dialectică și istorică, constituie trăsături indispensabile plasării orelor de curs în actualitatea inconjurătoare.

Teza potrivit căreia tînrul, întocmai să

procesualitate psihică și mai ales personalitatea sa se formează și în cadrul activităților din afara clasei și extrașcolare constituie un câștig al pedagogiei moderne. Această activitate — ca și instruirea practică — prin însuși conținutul ei, oferă largi posibilități pentru educația patriotică, revoluționară a tinerei generații. Noi factori psiho-sociali pe care-i aduce cu sine munca în afara clasei și extrașcolare, pregătirea pentru apărarea patriei, acțiunile organizațiilor de tineret vin de fapt să-și conjuge influența cu activitățile instructiv-educative ale procesului de învățămînt și să contribuie la o mai bună satisfacere a cerințelor formative ale școlii, ale societății.

O bună educație patriotică trebuie să se bazeze pe receptarea istorică, pămîntului patriei, prin locuștii și monumentele sale istorice reprezentînd o adevărată oglindă a trecutului eroic al națiunii române, a luptelor sale pentru libertate, a năzuințelor spre unitate și independență națională, a puterii sale de creație materială și spirituală. Istoria constituie cheia educației patriotice a tineretului.

Drapetea de patrie se bazează și pe cunoașterea geografică a țării, pe transformarea acesteia într-o sursă de nesfîrșite incitări și, totodată, de necontenite îndobînziri pentru a crea noi frumuseți și noi utilități.

Diracția centrală a educației patriotice, revoluționară o formează prezentul socialist, viitorul luminos al patriei. E necesar, deci, ca aducînd elogii trecutului național de muncă și luptă, să ne întrebăm în ce fel elevii pot extrage dintr-insul forța creatoare integrată prezentului, aspirațiilor și proiectelor lor de astăzi. Elevii trebuie educați să trăiască patriotismul de fiecare clipă al acțiunilor lor și al întregii conduite, care este unitar și aproape același cu patriotismul faptelor mărețe ce nu sînt posibile nici în fiecare zi, nici fiecăruia dintre noi, dar care se produc firesc atunci cînd acest nobil simțămînt e perpetuu în toate acțiunile. Lătura eroică a epocii noastre și sublimul ei nu se epuizează în marile momente, ci acestea își găsesc semnificația și împlinirea prin efortul, alături de „eroic” al învățării și muncii de fiecare zi. Este bătălia clipă de clipă pentru drepturile omului la bucuriile vieții, pentru descoperirea și formarea unui echilibru al ființei umane.

În fine, important e și ca acțiunile patriotice-educative să țină seama de profilul școlii, să ajute la înfăptuirea obiectivelor instructiv-educative generale, dar și celor specifice unei anumite instituții de învățămînt arătînd cum se aplică convingerile patriotice în meseria pe care o vor îmbrățișa elevii.

Prof. VALERIU C. NEȘTIAN
Liceul agroindustrial din Iași

Educația materialist-științifică a elevilor, proces complex, dinamic și permanent

Procesul de educare materialist-științifică a elevilor, a maselor populare în general, este deosebit de complex și trebuie să se desfășoare permanent vizînd cel puțin trei dimensiuni ale structurii personalității: concepția despre lume, atitudinea morală și formarea unui comportament specific în raport cu practicile religioase.

Dintre căile și modalitățile cele mai eficiente de realizare în școală a educației materialist-științifice un loc important îl au cercurile de ateism, deoarece aici pot fi abordate o serie de teme solicitate de elevi, se pot oferi răspunsuri și demonstrații, pot fi prezentate ultimele noutăți științifice etc. Cadrul de desfășurare a activităților în cerc promovează dialogul sincer, desigur ce poate continua cu cercetarea și aprofundarea unor aspecte ale problematicii în dezbateri și realizarea unor lucrări pentru sesizarea de comunicări ale elevilor.

În anul școlar încheiat, în cadrul cercului de ateism de la Liceul „Solidaritatea” din Oradea s-au dezbătut teme referitoare la originea și esența fenomenului religios, raporturile religioase cu celelalte forme

ale conștiinței sociale, rădăcinile obiective și subiective ale religiei, locul și rolul omului în univers, sectele religioase, iar la propunerea elevilor s-au abordat teme legate de telepatie, bioritm, „sfîrșitul lumii”, „minuni în secolul XX” etc. Tot în cadrul cercului s-a explicat fenomenul astronomic denumit „aliniera planetelor” și s-au purtat discuții pe marginea unor lucrări pe tema respectivă.

Interesul elevilor pentru cerc a fost deosebit de mare pe toată durata anului școlar, ceea ce a dus la elaborarea mai multor comunicări care au fost prezentate de către membrii cercului în cadrul manifestărilor ocazionale de „Ziua școlii”.

Activitatea de educație materialist-științifică a elevilor nu s-a limitat la lecțiile de științe sociale și activitățile cercului de ateism, ci au cuprins și manifestări politico-educative de masă, concursuri pe diferite teme, întîlniri cu diferite personalități și o bună propagandă audiovizuală prin cărți, filme, diapozitive, imagini, scheme și planșe prezentate prin sistemul de televiziune cu circuit închis. De asemenea, prin cabinetul de științe sociale, s-au pus la dispoziția elevilor bibliografii, scheme, grafice, materiale ilustrative etc. menite să contribuie la însușirea concepției materialist-dialectice și istorice despre lume și viață, precum și la formarea unei atitudini combative față de concepțiile idealiste și mistico-religioase.

Școala acționează eficient în direcția precizată pe toată perioada anului școlar, iar în vacanțe cresc rîul și importanța celorlalți factori socio-educativi, a activităților organizate în cadrul cluburilor și taberelor de odihnă.

Deoarece educația materialist-științifică trebuie să fie permanentă, un rol important revine familiei, mai ales în perioadele de vacanță, cînd se poate continua opera educativă începută sau dărimă în întregul edificiu clădit de școală. De aceea se impune, ca o cerință pentru toate cadrele didactice, de a cunoaște cât mai bine familiile tuturor elevilor.

Nu mai împreună toți factorii educativi și prin toate activitățile organizate trebuie să satisfacă setea de cunoaștere a elevilor, direcționîndu-le în același timp preocupările spre observarea și cercetarea atentă a fenomenelor naturii.

Pentru a realiza educarea materialist-științifică a elevilor este necesar ca toți educatorii să aibă convingeri ferme, științifice, să fie capabili nu numai să transmită informațiile, ci să inspire încredere, să trezească pasiuni științifice, interesul elevilor pentru a înțelege cauza care determină transformările din natură și societate.

Prof. NICOLAE MOLDOVAN
Liceul „Solidaritatea” din Oradea

Însușirea cunoștințelor, la baza educației materialist-științifice

Cercetarea științifică a învățămîntului

Teste docimologice pentru istorie

În cursul anului școlar precedent am efectuat — sub conducerea conf. univ. dr. Valeria Ciachir de la Facultatea de istorie-filozofie din București — o cercetare docimologică în cadrul procesului de predare-învățare a istoriei la clasele a IX-a și a X-a, de la Liceul industrial „Timpuri Noi” din Capitală. Pentru organizarea cercetării, ne-am clarificat — din lucrările de specialitate aparținînd unor cadre universitare din țara noastră — unele aspecte privind aprecierea științifică a cunoștințelor elevilor și relația dintre acțiunea de evaluare și nivelul de cunoștințe ale elevilor, câteva elemente ale legăturii dintre motivație, interes și evaluare a randamentului școlar, precum și ale atitudinii elevului față de note; de asemenea, am urmărit măsura în care notele devin un factor de ierarhie școlară și dacă putem evalua prin note realizarea obiectivelor formative ale predării-învățării istoriei; menționez că am reținut din studiul literaturii de specialitate unele orientări asupra rolului evaluării performanțelor elevilor în privința autoreglării propriilor mele activități didactice (rolul de „feedback”).

Printre obiectivele cercetării — din care nu au lipsit obținerea unor modalități de evaluare cât mai exactă și, totodată, cit mai elastică a nivelului real de pregătire a elevilor și de măsurare a progresului realizat de aceștia de la o etapă la alta a procesului de predare-învățare — ne-am propus să folosim testele docimologice, ca mijloc de stimulare a intereselor și motivațiilor lor față de istorie, precum și de valorificare formativă superioară a disciplinei noastre îndeosebi în educarea patriotică a elevilor.

Printre principalele ipoteze ale cercetării am înscris următoarele: a) testele docimologice pot crea în rîndul elevilor o stare de relaxare în raport cu sentimentele de constrîngere (aversive) pe care le nasc uneori examinările oficiale; b) testele docimologice pot contribui mult la obiectivizarea evaluării nivelului de pregătire și a progresului elevilor la învățătură sprîjinind (și nu înlocuind) notarea oficială; c) testele docimologice pot deveni ele însele o metodă de promovare a progresului elevilor la învățătură.

În fapt, ne-am propus să concentrăm cercetarea noastră către cea de-a treia ipoteză pentru a asigura însușirea temoșnică

de către elevi a cunoștințelor de istorie și a-i înarma atît cu sentimente patriotice și de dragoste neîmurmurată față de construcția noastră socialistă, cît și cu capacitatea de a operaționaliza cunoștințele de istorie, de a le folosi în procesul instructiv-educativ și, în general, în ansamblul pregătirii lor politico-ideologice și culturale.

În lotul de cercetare am inclus două clase a IX-a experimentale și una martor, precum și două clase a X-a și una martor (ulterior, am aplicat un test docimologic de sondaj la o clasă a VIII-a de la o școală din cartierul Titan-Balta Aibă, pe care am inclus-o în lot ca pe o clasă de referință); în total, am avut 128 de elevi în clasele experimentale, 63 de elevi în clasele martor și 24 de elevi în clasa referințială.

În perioada septembrie 1981 — martie 1982 am organizat o pretestare (o fază pilot) a testelor docimologice; din martie pînă în iulie 1982 am aplicat la clasele experimentale următoarele teste docimologice: a) de sondaj; b) de cunoștințe; c) de noțiuni fundamentale; d) de recapitulare. (La clasele martor am aplicat doar testele docimologice de sondaj și de recapitulare).

În interpretarea rezultatelor am luat în considerare și notele de la lucrările scrise trimestriale.

Am obținut un volum important de concluzii, dintre care cea mai valoroasă constă în faptul că testele docimologice folosite de noi devin un mijloc de creștere a motivației și a randamentului la învățătură ale elevilor, în condițiile optimizării influențelor formative ale disciplinei pe care o predăm. Ne-am convins aplicînd testele amintite de adevărul unei maxime latine, după care „cine scrie citește de două ori!”. Ne propunem ca în anul școlar 1982-1983 — folosind activ orientările cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982 — să continuăm cercetarea noastră, cu speranța de a putea perfecționa conținutul testelor docimologice folosite și de a aprofunda observările și concluziile desprînse pînă în prezent, pentru creșterea continuă a nivelului calitativ al procesului de predare-învățare a istoriei.

Prof. IUCREȚIA MIHAILESCU
Liceul industrial „Timpuri noi” din
București

PLENARA COMITETULUI UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

În ziua de 7 septembrie a.c. la Casa Universitarilor din București a avut loc Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură. Desfășurate în preajma deschiderii noului an de învățămînt, lucrările Plenarei reprezintă un moment de referință de mare însemnătate pentru activitatea tuturor cadrelor didactice din țara noastră în lumina orientărilor date de Plenara largită a C.C. al P.C.R., din 1-2 iunie a.c. și de documentele celui de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste precum și de hotărârile Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

La lucrările Plenarei au fost prezenți prof. Elena Ene, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R. și prof. dr. docent Iosif Tripsa, secretar de stat în Ministerul Educației și Învățămîntului.

Pe ordinea de zi a Plenarei au figurat: 1) Raport cu privire la stilul și metodele de muncă folosite de organele sindicale din învățămînt și cultură pentru creșterea rolului și eficienței activității grupelor sindicale în lumina Plenarei largite a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, a documentelor celui de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste și a hotărârilor Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România. 2) Raport cu privire la activitatea sindicatelor din învățămînt și cultură pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin din documentele de partid, de stat și sindicale în domeniul protecției muncii. 3) Program de măsuri privind participarea sindicatelor din învățămînt și cultură la îndeplinirea sarcinilor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, în documentele celui de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste. 4) Concluzii desprinse din studiul efectuat de Comisia pentru activitatea politică, culturală și sportivă de masă cu privire la climatul de muncă din colectivele didactice. 5) Probleme organiza-

ționale. La discuții, pe marginea materialelor prezentate, au luat cuvîntul tovarășii: Pavel Dat, inspector la Inspectoratul școlar al județului Alba, membru al Biroului executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură, președintele Comisiei județene pentru activitatea sindicală; Maria Birson, lector univ. dr., președintele Comitetului Sindicatului Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; Matei Alexandru, președintele Comitetului Sindicatului Central de producție cinematografică Buftea, șeful serviciului personal-învățămînt; Anică Vlăduț, președinte al Comisiei municipale pentru activitatea sindicatelor din învățămînt București, profesor la Liceul pedagogic; Gheorghe Neamu, cercetător științific principal la Institutul de Geografie, Universitatea București; Olga Vișol, președintele Comitetului Sindicatului Institutului Politehnic din Iași, conf. univ. dr. Emil Boroghină, președintele Comitetului Sindicatului Teatrului Național din Craiova, regizor; Marin Stanciu, directorul general al Centralei „Româniafilm”, membru al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură; Lucia Afanasiu, președintele Comitetului Sindicatului Universității din Timișoara, membră a Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură, conf. univ. dr. Laurenția Diniță, inspector general adjunct la Inspectoratul școlar al județului Olt, președintele Comisiei județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt; Leucă Mitrică, inspector general în Inspectoratul

de stat pentru protecția muncii, din Ministerul Muncii.

Lucrările Plenarei au fost conduse de prof. Dobrița Țigăran, președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură.

În Raportul înscris la primul punct al ordinii de zi se relevă semnificația majoră pe care o reprezintă pentru oamenii școlii, pentru lucrătorii pe tărîmul științei, culturii și artei, ca și pentru întregul nostru popor, Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. și cel de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste — evenimente menite să exercite o benefică înfrînere asupra procesului de dezvoltare a țării pe calea socialismului și comunismului. Învățămîntul, știința, cultura și arta — se subliniază în Raport — le revin atribuții tot mai importante și au în societatea noastră răspunderi tot mai mari în domeniul activității ideologice și educative. Tocmai de aceea, activul Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură a fost mobilizat plenar pentru a îndruma concret și direct munca sindicală din județe, a ajuta comitetele sindicatelor să-și îmbunătățească activitatea, să colaboreze mai intens cu grupele sindicale din școli și instituții. În acest sens, au fost organizate acțiuni de îndrumare și control, au avut loc schimburi de experiență. S-a efectuat instruirea președinților comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt (la Ploiești, București, Caransebeș). Precum și instruirea a 280 de președinți ai sindicatelor din licee industriale.

Acționînd în spiritul sarcinilor stabilite de Congresul U.G.S.R. și de Conferința U.S.I.S.C., majoritatea comitetelor sindicale din învățămînt au situat în centrul atenției lor grupa sindicală. Astfel, spre a oferi doar cîteva exemple, în cadrul „Zilei organizatorului de grupă” a intrat în practica obișnuită a unor sindicate din învățămînt din localitățile Alba Iulia, Brașov, Timișoara, Bacău, Brăila, Cluj-Napoca, Iași ș.a. de a organiza această zi diferențiat, pe trepte de învățămînt, pe baza unor fructuoase schimburi de experiență, a unor analize concrete, a unor întîlniri cu conducerea inspectoratelor școlare. Multe din aceste acțiuni s-au desfășurat în organizațiile sindicale frunțate, în strînsă conlucrare cu factorii de răspundere din unitățile școlare, ceea ce le-a asigurat o eficiență sporită. În același timp, Raportul relevă, cu exemple concrete, preocupările din grupele sindicale în privința ridicării nivelului conștiinței profesionale și politice a cadrelor didactice, sporirea eficienței procesului de învățămînt prin folosirea integrală a timpului destinat instruirii și educării elevilor, prin utilizarea metodelor participative și folosirea intensivă a mijloacelor didactice, printr-o bună pregătire practică și o corectă integrare socio-profesională a elevilor.

În Raport au fost seose în evidentă și unele neajunsuri din activitatea unor sindicate din învățămînt, între care și acela de a nu se îndeplini, în grupe sindicale, obligația statutară de a organiza adunări generale lunare, pentru examinarea realizării sarcinilor. Adeseori, sarcinile din aceste grupe sindicale nu sînt duse la îndeplinire, deoarece totul se lasă în seama organizatorilor de grupă. În Raport au fost criticate și unii membrii din Comitetul Uniunii, care, deși participă la dezbaterile și adoptarea hotărîrilor din cadrul plenarelor, nu transmit și nu acționează ca aceste hotărîri să aibă ecou profund pînă în cele mai îndepărtate grupe din județe. Raportul menționează unele măsuri privind îndrumarea și controlul direct la locul de muncă, operativ și eficient, precum și creșterea rolului grupe-

lor sindicale în munca și viața oamenilor școlii.

2. În Raportul cu privire la sarcinile în domeniul protecției muncii, se precizează că pregătirea de pe băncile școlilor și facultăților a unei uriașe forțe de muncă, formată din muncitori calificați, tehnicieni și ingineri, cere din partea acestor: să învețe încă din anii de studii, pe lîngă tainele meseriei, și normele de tehnică securității muncii, în vederea prevenirii accidentelor în producție, a îmbolnăvirilor profesionale. În Raport au fost evidențiate măsurile întreprinse de Comitetul Uniunii privitoare la protecția muncii cum ar fi: instruirea președinților comisiilor județene din învățămînt (la Pitești și Caransebeș în anul 1981 și la București în 1982); organizarea unui curs central de instruire pentru președinții comitetelor sindicatelor din liceele industriale și agroindustriale; organizarea de schimburi de experiență; a fost editat îndrumarul „Protecția muncii în școală” etc.

Cu toate acestea, se spune în Raport, există unele cazuri cînd normele de tehnică securității și de igienă a muncii nu sînt respectate cu strictețe, ceea ce duce la înregistrarea de accidente.

Pentru o continuă îmbunătățire a activității de protecția muncii în instituțiile de învățămînt, Uniunea își propune ca, pe linie sindicală, să se ia o serie de măsuri, dintre care enumerăm: intensificarea controlului obștesc în laboratoare și ateliere școlare; urmărirea ca normele de tehnică protecției muncii să fie bine cunoscute și respectate de toți elevii și de toate cadrele didactice; prezentarea unor filme documentare cu o tematică adecvată; organizarea, în această toamnă, la Arad, a unui schimb de experiență pe problemele de protecția muncii, la care să participe președinții comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, inspectorii școlari județeni care coordonează activitatea practică, directorii și președinții ai comitetelor sindicale din licee etc.

3. În scopul creșterii contribuției sindicatelor din învățămînt și cultură la îndeplinirea sarcinilor rezultate din documentele Plenarei largite a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. și ale celui de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste, cu privire la activitatea de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară, Plenara Comitetului U.S.I.S.C. a adoptat un bogat Program de măsuri, îmbogățit prin contribuția a numeroși vorbitori. Acest amplu program de măsuri, parte integrantă din Programul ideologic al partidului, va sta la baza întregii activități politice, instructive și cultural-educative pe care o desfășoară sindicatele noastre, toți oamenii școlii, și nu ne îndoim nici o clipă că el va fi dus cu succes la îndeplinire.

4. În cadrul Plenarei au fost dezbătute, de asemenea, pe larg, Concluziile desprinse din studiul efectuat de Comisia pentru activitatea politică, cultural-educativă și sportivă de masă cu privire la climatul de muncă din colectivele didactice. Studiul a fost elaborat pe baza unui „eșantion” de 475 de cadre didactice din școli generale și licee (de la orașe și sate) care funcționează în județele Arad, Brăila, Covasna, Galați, Harghita și Ialomița.

Concluziile studiului, la care s-au referit în cadrul Plenarei numeroși vorbitori, au avut în vedere climatul din școală, pregătirea profesională a cadrelor didactice, aspirațiile și îndeletnicirile lor de ordin cultural, exigența și autoexigența, integrarea în colectivul școlii a cadrelor didactice tinere ș.a. Aceste concluzii este necesar să se aibă în vedere în activitatea comitetelor și grupelor sindicale încă din acest început de nou an școlar — și tocmai cu acest scop ele au fost supuse dezbaterii în actuala Plenară.

Prof. univ. dr. docent Iosif Tripsa a prezentat pe larg cerințele activității didactice în anul de învățămînt 1982-1983 în lumina Expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din

1-2 iunie 1982 și a Cuvîntării rostite la cel de-al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste, referindu-se la unele măsuri ale Ministerului Educației și Învățămîntului privind creșterea calitativă a pregătirii elevilor și studenților pe toate treptele și profilurile de școlarizare. Amintind despre necesitatea unei atmosfere de muncă exemplară desfășurată de către fiecare colectiv didactic, a unei discipline riguroase și ordini desăvîrșite în toate unitățile de învățămînt, vorbitorul a înfățișat unele cazuri de abateri săvîrșite recent la examenul de bacalaureat și pentru admitere în treapta a II-lea liceală, precum și la înscrierea în treapta I, pentru care cei vinovați au fost sancționați disciplinar.

În cuvîntul său, s-a referit și la necesitatea unei cit mai bune organizări a participării elevilor la recoltarea produselor agricole, astfel încît să se valorifice efectiv fiecare zi și oră de lucru, spre a nu prelungi în mod inutil durata recolțării, fapt care ar aduce prejudicii atît recoltelor cit și procesului de învățămînt.

În legătură cu propunerile făcute în rapoartele prezentate și în intervențiile unor dintre cei care au luat cuvîntul la dezbateri, și care interesează Ministerul Educației și Învățămîntului, tovarășul secretar de stat Iosif Tripsa a încredințat pe participanții la plenară că va informa conducerea ministerului.

Tovarășa prof. Elena Ene, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., a aprofundat unele aspecte privind creșterea rolului adunărilor generale ale oamenilor muncii din toate unitățile de învățămînt știință și cultură, necesitatea ca acestea să își îndeplinească efectiv rolul lor de foruri democratice ale conducerii colective a activității. S-a cerut tuturor membrilor Comitetului U.S.I.S.C. și tuturor cadrelor care au răspundere în munca sindicală din învățămînt să depună întreaga lor capacitate de efort și de pregătire, întregul lor entuziasm și pasiune pentru a ridica nivelul acțiunilor de pregătire, de desfășurare și, mai ales de traducere în viață a măsurilor adoptate de adunările generale ale oamenilor muncii.

Un accent deosebit — a spus prof. Elena Ene — se pune pe munca ce se desfășoară la nivelul grupelor sindicale din învățămîntul preuniversitar și al organelor sindicale din învățămîntul superior pentru rezolvarea cu succes a multelor sarcini ce le revin în interesul muncii și vieții cadrelor didactice, al creșterii — în ultimă instanță — a nivelului calitativ al învățămîntului.

Tovarășa secretară a Consiliului Central al U.G.S.R., Elena Ene, a răspuns, pe scurt, unora dintre problemele ridicate în dezbaterile la Plenară privind protecția muncii în școli și, îndeosebi, numeroasele aspecte pe care le solicită cerințele creării unui climat favorabil muncii didactice, disciplinei și ordinii la nivelul tuturor comitetelor de sindicat din învățămînt.

În încheierea lucrărilor Plenarei, prof. Dobrița Țigăran a adresat o chemare fierbinte tuturor membrilor Comitetului Uniunii și tuturor cadrelor din învățămînt, știință și cultură care au sarcini sindicale să acționeze în spiritul tezaurului de idei cuprinse în expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982 și la cel de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste. Este de o deosebită importanță — a spus prof. Dobrița Țigăran — să transpunem, la condițiile specifice ale muncii sindicale din învățămînt, știință și cultură, hotărârile Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor, măsurile pe care Consiliul Central al U.G.S.R. le-a stabilit pentru această perioadă privind toate laturile muncii și vieții membrilor de sindicat, ale activității tuturor colectivelor de muncă din țara noastră.

Vă rog — a încheiat vorbitoarea — ca la început de un an școlar să transmiteți tuturor cadrelor didactice urarea de mult succes în activitate, de sănătate și putere de muncă.

Organizarea adunărilor generale ale oamenilor muncii din învățămîntul preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, de maîștri și din învățămîntul superior

În tomciul Legii nr. 28 din 21 decembrie 1978 și a Legii nr. 5 republicată în decembrie 1981, pe baza îndrumărilor Ministerului Educației și Învățămîntului cu nr. 7330/22 oct. 1980, privind organizarea și funcționarea organelor de conducere colectivă, în toate unitățile de învățămînt preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, de maîștri și superior, se vor desfășura, anual, adunări generale ale oamenilor muncii.

Formă superioară a conducerii colective, adunările generale sînt chemate să asigure cadrul larg, democratic, prin care întregul personal din unitățile de învățămînt de toate gradele este chemat să participe la dezbaterile problemelor conducerii acestor unități, la stabilirea soluțiilor de îmbunătățire a activității. În spiritul documentelor de partid și de stat, precum și ale Congresului U.G.S.R., adunările generale sînt chemate să asigure ridicarea rolului colectivului de oameni ai muncii în îndeplinirea sarcinilor puse de partid în fața învățămîntului, în realizarea la nivel calitativ superior a problemelor legate de pregătirea teoretică și practică a elevilor și studenților, în scopul integrării lor în viața social-utilă, valorificînd potențialul, inițiativele, experiența și capacitățile creatoare ale personalului muncitor din învățămînt.

Adunările generale ale oamenilor muncii din învățămînt vor avea loc la începutul fiecărui an școlar, în perioada 28 septembrie — 30 octombrie.

În unitățile de învățămînt superior cu un număr de peste 300 oameni ai muncii, se vor organiza adunări generale ale reprezentanților acestora — după ce, în prealabil, au avut loc adunări pe facultăți și pe sectoare tehnico-administrative, pentru a analiza modul de realizare a sarcinilor pe anul școlar trecut, stabilirea măsurilor, privind buna desfășurare a muncii în noul an de învățămînt și alegerea reprezentanților oamenilor muncii care vor participa la adunarea generală de la nivelul instituției respective, potrivit criteriilor stabilite de senat împreună cu comitetul sindicalului.

Adunările generale, la nivelul instituțiilor de învățămînt, vor avea următoarea ordine de zi:

— dezbaterile și aprobarea raportului consiliului de conducere (senatului) și al comitetului sindicalului (biroului grupei sindicale), privind activitatea desfășurată și rezultatele obținute în îndeplinirea sarcinilor pe anul școlar trecut;

— dezbaterile și adoptarea planului general anual de muncă, a programului unitar al activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice și

sportive, precum și a altor programe de măsuri menite să conducă la ridicarea nivelului calitativ al activității instructiv-educative, în noul an de învățămînt;

— examinarea proiectelor de bugete, a proiectului planului de producție, de cercetare-proiectare și servicii, în vederea propunerii de măsuri pentru creșterea veniturilor proprii și a diminuării alocațiilor de la bugetul de stat.

Raportul de activitate ce se prezintă în adunarea generală, cit și dezbaterile, vor analiza cu răspundere activitatea depusă pentru îndeplinirea sarcinilor unității de învățămînt respective în desfășurarea procesului instructiv-educativ, activitatea de cercetare, de pregătire a forței de muncă în lumina cerințelor cuprinse în documentele Congresului al XII-lea al partidului, ale primului Congres al educației și învățămîntului, ale Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1982, ale celui de al II-lea Congres al educației politice și culturii socialiste.

De asemenea, darea de seamă va analiza modul de îndeplinire de către organele de conducere colectivă a atribuțiilor ce le revin; organizarea și orientarea activității acestor organe; problematica analizelor și studiilor efectuate; controlul și îndrumarea activității, eficiența acestuia; asigurarea participării tuturor membrilor la activitatea organelor de conducere colectivă și angajarea lor la soluționarea problemelor din fiecare unitate.

Propunerile făcute de participanți în cadrul adunărilor generale care depășesc posibilitățile de rezolvare pe plan local, vor fi înaintate, în termen de 10 zile, Ministerului Educației și Învățămîntului și Uniunii Sindicatelor din Învățămînt,

Știință și Cultură, prin inspectoratele școlare și prin unitățile de învățămînt superior.

Acțiunea de pregătire și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii din învățămînt se va desfășura sub conducerea organelor și organizațiilor de partid.

Răspunderea pentru organizarea adunărilor generale, pregătirea materialelor, asigurarea condițiilor necesare bunei lor desfășurări, revin consiliilor de conducere, respectiv senatelor și consiliilor profesionale în cazul institutelor de învățămînt superior și comitetelor sindicatelor (birourilor grupelor sindicale).

Funcția de președinte al adunării generale a oamenilor muncii — atît în cursul desfășurării acesteia, cit și între adunări — va fi exercitată de președintele comitetului sindicalului, respectiv de organizatorul grupei sindicale.

Membrii consiliilor județene ale educației și învățămîntului, ai comisiilor pentru activitatea sindicatelor din învățămînt și ai comitetelor sindicatelor vor participa efectiv la pregătirea și desfășurarea adunărilor generale ale oamenilor muncii.

Membrii Consiliului Superior al Educației și Învățămîntului, aparatul Ministerului Educației și Învățămîntului și al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, reprezentanții direcțiilor personal-învățămînt din cadrul celorlalte ministere economice, vor participa nemijlocit la pregătirea și desfășurarea adunărilor generale ale oamenilor muncii, pentru a ajuta efectiv unitățile la soluționarea problemelor ce se ridică.

SECVENȚE CU ȘI FĂRĂ CATALOG

Am reluat activitatea didactică și ne aflăm în prima săptămână de lucru cu elevii. Sint — pentru această întâlnire (sau reintilnire) cu interlocutorii din bănci al dialogului 1982/1983 — unele preocupări specifice cărora li se acordă, de regulă, grija cuvenită, dar uneori nici un fel de atenție.

Una dintre temele cele mai frecvent discutate, în privința primei (sau primelor) săptămâni de cursuri, aduce în dezbatere, pe fondul relației profesor-elev, climatul afectiv al clasei, dinamica interrelațiilor din și dintre grupurile formale și informale de elevi și, nu de puține ori, aspecte acute ale adaptării școlare, mai ales la nivelul clasei de început de ciclu școlar (clasa I, clasa a V-a și clasa a IX-a).

A altă temă, abordată pe același teren al reluării activității școlare după vacanță mare, ne atrage spre investigații revelatoare pentru readaptarea elevilor la solicitările muncii de învățare, ale sondării nivelului claselor (și al fiecărui elev) ca o informație minim necesară pentru a ști de unde am plecat, spre a putea conduce eficient procesul de predare-învățare încă de la începutul anului școlar, precum și spre a evalua la încheierea anului de in-

vățămînt randamentul și performanțele elevilor cu care am muncit, ca indicator cu mare capacitate de exprimare a nivelului muncii cadrelor didactice.

În sfîrșit — și nu cea mai de pe urmă — o temă de cea mai mare actualitate la început de an școlar și de permanentă actualitate pe parcursul perioadei septembrie 1982 — iunie (iulie) 1983 o constituie organizarea muncii, planificarea conținutului, etapelor și activităților în clasă (dar și specificul colectivului de cadre didactice).

Mai sint și alte teme prioritare pentru prima (sau primele) săptămâni de școală; experiența fiecărui învățător, profesor și director de școală așează și reasează sarcinile într-o ordine cerută, de fiecare dată, în funcție de cerințele procesului instructiv-educativ, ale specificului colectivului de elevi, de componența colectivului didactic și, chiar, de unele aspecte concrete ale localității respective.

În aceste „Secvențe cu și fără catalog!” ne propunem relevarea unor aspecte și momente ale muncii la catedră, precum și a altor teme din nesfîrșita listă a preocupărilor mereu actuale ale pregătirii pentru muncă și viață a tinerelor generații.

„Etiam seni esse discendum“

Examen pentru obținerea gradului II: comisia nr. 15 (președinte: prof. univ. dr. Ion Oană; examinator la „Probleme actuale ale construcției socialismului în Republica Socialistă România”: prof. univ. dr. Haralambie Niculescu; candidați: profesoare și profesori de limba și literatura română din municipiul București); atmosferă de emoție și încordare, discuții pe culoare („Ce subiect ai tras?” „Ți-a pus întrebări suplimentare?” „E sever?” ș.a.) și obișnuita imagine a candidatului care, aparent calm, recitește cu înfrigurare notele, consecute, o pagină dintr-un manual!

Candidații s-au prezentat, în general, bine pregătiți la specialitate — apreciază președintele comisiei — și au arătat o largă informare pedagogică asimilată în propria lor activitate de continuă perfecționare și modernizare a procesului de predare-învățare. Am fost impresionat de receptivitatea candidaților față de cerințele valorificării formative-educative a predării limbii și literaturii române, în direcția indicațiilor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Plenara largită din 1-2 iunie 1982.

— Dar la proba care s-a desfășurat astăzi?

— Am pregătit subiectele — ne spune prof. univ. dr. Haralambie Niculescu — în așa fel încit unul din cele două subiecte propuse fiecărui candidat să ofere posibilitatea dezvoltării a cite unei idei, a unui concept sau a unui alt aspect din tezaurul de orientări teoretice și practice ale Expunerii secretarului general al partidului, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982.

— Și recomandări pentru candidații viitoarelor sesiuni?

— E necesar să încep cu recomandarea că pentru a te prezenta la examenul privitor la problemele construcției noastre socialiste este absolut necesar să fi „la zi” cu studiul aprofundat al documentelor de partid, al cuvintărilor secretarului general al partidului, fără de care este

de neconceput o temeinică stăpînire a crințelor acestei discipline sociale. Aș cere — mai ales profesorilor de limba și literatura română, dar și de alte specialități — o mult mai bună stăpînire a noțiunilor, termenilor și conceptelor pe care le folosesc și o mai profundă înțelegere a conținutului lor, pentru a-l folosi potrivit ideilor formulate; în acest sens, este de mare însemnătate ca fiecare candidat să-și dezvolte capacitatea de exemplificare, să stăpînească exemple cu care să-și illustreze ideile expuse (aș sugera, pentru aceasta, a fi la curent cu presa, cu emisiunile de radio și televiziune).

La această disciplină, un element esențial îl constituie integrarea documentelor partidului nostru în temele care alcătuiesc programa de studii și de examen, sugerînd conspectarea acestor documente (deci studiu aprofundat) și relevarea, de fiecare dată, a tot ceea ce este nou în documentele respective, a noulor idei ale gândirii revoluționare a secretarului general al partidului, a aprecierilor pe care le face asupra procesului construcției noastre socialiste și a evenimentelor lumii contemporane.

Și, ca la orice altă disciplină, se impune și mai mult ca răspunsurile la examen să fie făcute după un plan riguros, logic, de la simplu la complex, care să faciliteze o expunere concisă, clară și fără îndepărtări de la ceea ce presupune tratarea temei respective.

Am mulțumit interlocutorilor, am apreciat faptul că toți candidații care au promovat proba scrisă au fost admisi cu medii care le fac cinste și m-am gândit că și profesorii au nevoie să asculte de statul pe care-l dau elevilor lor: „Citii constant și nu în salturi; nu lăsa pe miine ceea ce poți învăța azi!”

Sau, așa cum spune Seneca Lucius Annaeus-Philosophus (cca 4 î.e.n. — 65 e.n.) în ale sale „Epistole”: „Și virtuții trebuie să învețe” — îndemn pe care, în limba latină, în limba autorului, l-am pus ca titlu la această însemnare.

Un anonim, doi anonimi și numai anonimi

Au trecut primele zile la școală. Ștefan Horobei și Tudor Cotigă ar putea fi — să zicem — elevi în clasa a VIII-a la o școală „din... sau în clasa a X-a la un liceu din... Dar, de astă dată nu este vorba de ei, ci de un dialog (care ar putea fi și al lor) purtat chiar în dimineața aceasta care precede apariția revistei.

— Cu cine faceți matematica? — o întrebă un coleg pe o fetiță cu uniformă nou-nouță, cu ochii albaștri, cu servietă (doar nu mai e... elevă de „primară”) și cu un zîmbet care-l dă farmec la fiecare replică a colegului ei.

— Cu „Rădăcina”! răspunde fetița.

— Cu cine? ridică nedumerit din sprincene colegul.

— Nu știu cum îl cheamă, dar fetele de la clasa a VI-a așa îl spun! Zic ele că asta e de la „Rădăcina patrată”!

(Nu! Nici vorbă! mă gîndesc; nu poate veni de la rădăcina patrată, ci de la faptul că profesorul, în fața nollor săi elevi, poate chiar la prima oră de curs,

a strigat catalogul, a privit cu luare amînte la fiecare elevă sau elev ridicat în picioare la auzul numelui său, dar dinsul, profesorul... nu s-a prezentat!).

Am mai scris, tot în această revistă, acum vreo zece ani, despre o omenită profesoară de biologie de la un liceu din Capitală care, pentru elevii cărora le preda Botanica, era doar „Florăreasa”. Și, doar atât! Pentru că 24 din 31 de elevi ai săi nu știau (și nici nu știuseră vreodată) cum o cheamă. Este (poate) vina elevilor care nu se interesează! Dar profesoara sau profesorul care se află pentru prima oară într-o clasă de elevi, pe care nu-i cunoaște, sint oare scutiți de un act elementar de bună-cuviință, de a se prezenta?

Pentru că a-i pune pe elevi în fața pozițiilor „un anonim, doi anonimi și numai anonimi”, înseamnă a le stimula și mai mult spiritul, caracteristic adolescenței, de ironie caustică și concretizată în necruțătoare epitete și porecle!

Un cuvînt despre calitățile, condițiile și cerințele adresate profesorului de limbă și literatura română, citeva repere ale relației tradiție-inovație, o dezbatere

amplă a modalităților de predare-învățare, pe scurt, despre dimensiunea estetică a lecției și, în încheiere, despre activitățile din afara clasei și a școlii în sprijinul studierii textului literar — aceasta e cartea pe care vă propunem s-o citiți.

„Protecția muncii în școală”. — Un volum (138 pag.) editat de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, în care elaborarea lucrării și selecționarea actelor normative republicane și departamentale de protecția muncii s-au făcut de Mircea Vlăduț și Ion Birlă din Ministerul Educației și Învățămîntului, de Ion Cernica din Ministerul Muncii și Constantin Stăiculescu din Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

Necesară a se afla în fiecare bibliotecă școlară și pe masa de lucru a fiecărui director de unitate de învățămînt, volumul se recomandă a fi cunoscut de toate cadrele didactice, indiferent de specialitate.

Biblioteca Centrală Pedagogică, în prodigioasă sa activitate pusă cu pasiune de colectivul său în slujba perfecționării cadrelor didactice din toate treptele și nivelurile de învățămînt, a editat și a pus în difuzare citeva lucrări deosebit de valoroase.

În colecția „Modernizarea învățămîntului”, a apărut volumul 8 de „Probleme de

pedagogie contemporană” (cuprinzînd în 288 pagini probleme de pedagogie și învățămînt, de educație, de didactică, de psihologie-psihologie pedagogică și de defectologie-pedagogie specială) și volumul 6 despre „Predarea limbii și literaturii române”, conținînd 180 pag. O sinteză documentară despre Sămănătorism și Poporanism, o amplă bibliografie pe această temă în referate pe unele aspecte de bază ale acestei discipline. O altă lucrare referențială, volumul 7 din seria „Informare tematică”, ne pune la dispoziție un mare număr de ample referate pe tema „Învățarea deplină” (104 pag.) susținînd promovarea metodelor active-participative. Toate aceste lucrări le puteți solicita (și achiziționa) de la Biblioteca Centrală Pedagogică, București sector 1, str. Zalomit, nr. 12, cod 70714.

„Organizarea timpului liber al elevului” (în colecția „Pentru părinți”), Editura didactică și pedagogică (120 pag.), elaborată de Elena Irimie, Marian Radu și Mihaela Jîgău, pe baza unor cercetări asupra bugetului de timp al elevului și a studiului dezvoltării psihofizice a copilului, nu „dă sfaturi”, ci prezintă citeva modele practice de organizare a timpului elevului între necesitate și realitate. O carte pentru părinți (mai ales pentru părinții care sint și cadre didactice), dar și pentru ceilalți colegi din învățămînt.

Cînd raspunderea revine tuturor profesorilor clasei

Am citit citeva lucrări scrise (corectate și notate!) din ultimul trimestru al anului școlar precedent, ale unor liceeni care, la un subiect de istorie, scriau: „oștenii s-a bătut cu vitejie...”, „ce-l mai mare dintre iei.” și „Ștefan cel Mare la luat cu el...” s.a. Într-o lucrare scrisă la matematică de o clasă a VII-a, un elev scria: „catetele de la un triunghi dreptunghic este mai lungi ca ipotenuza dacă le adunăm”.

Textele pe care le-am citat au trecut pe sub creionul roșu al profesorilor respectivi (de istorie și de matematică) fără să consemneze regretabilele greșeli în folosirea limbii române; mă îndolesc că ar fi putut să semnaleze colegii lor, profesorul de limba și literatura română, aceste nepermise greșeli de exprimare în scris.

Observînd că în ultima vreme cadrele didactice înțeleg din ce în ce mai mult că fiecare educator, indiferent de specialitate, are îndatorirea să participe activ la formarea deprinderilor, convingerilor, atitudinilor, conduitei și comportamentului fiecărui elev, ca și la orientarea școlară și profesională a elevilor, credem că e necesar să ne convingem și de celălalt

aspect și anume că, indiferent de specialitate (dar, mai ales, pornind de la specialitatea predată), fiecare profesor este — și e necesar să fie — un participant responsabil la formarea completă și complexă a fiecărui elev, iar recușurarea eventualelor lacune ale unui elev dintr-un anumit domeniu de cunoaștere nu cade numai în sarcina profesorului de specialitate (care este direct responsabil de urgența și eficiența acțiunii de recușurare), ci și a tuturor celorlalți profesori de la clasa respectivă.

Și, putem privi fenomenul și pe verticală! În acest caz, nu este normal (ca să nu mai spunem că este inadmisibil din punct de vedere profesional!) ca un profesor care are, să spunem, un elev în clasa a X-a cu unele lipsuri din clasa a IX-a să nu depună toate eforturile și întreaga sa pricepere pentru a elimina lipsurile respective. Nu folosește la nimic să spună „nu eu sint vinovat de lipsurile pe care le are, pentru că a venit la mine ca elev cu aceste lipsuri!”. În aceste cazuri nici un proces nu mai are valoare; doar soluțiile eficiente dau noblete misiunii de educator!

„Voinicel de papadie”

Vasile Dima — medic și scriitor — îl urmărește în imagini poetice de o amplă cursivitate și de o inedită emoție artistică, pe Voinicel, copil al copilăriei ferice, de la primele gândiri ale mamei („Încă n-a venit pe lume / Că mămica grijulie / Li găuse și un nume / Pentru cînd o fi să vie”), la „Primii pași” („A fugit un licurici: / Stînsă-i lampa la picior / Greierul grăbind urcușul / De un pai și-a fript arcușul / O furnică tot mai cară / O bobîșă de secară / Gărgărița dă să-și spele / Stamba ei cu picățele: / Melcul și-a rînduit cășcioara / Și colindă ulicioara / Pufușori de păpădie / Au pornit în prăbie / Fluturășul de sîdeț / Ar zbură dar n-are chef”), apoi „Dincolo de poarta casei” (poezia „Începe școala” în care, pe un fundal de toamnă: Plin e cerul de cicori / Și de șiruri de cocori, / Piscurile își înceadă / Cușme de țurcană-aleasă. / Dealurile duc din vî / Strugurii-n gospodărie / Satul brobonit de soare / Gata e de sărbătoare / Școala și-a întins senină / Ramurile de lumină / ...) și pină la „Pomul de larnă” (în poezia „Scrisoare către Moș Gerilă” aparținînd părinților și nu copilului, fiul acestora începe să-și pună întrebări ca: „Și de ce cînd intră în casă / În țurcana de zăpădă / Mama, tata sau bunicul / Se ascund să nu se vadă?”; părinții îi cer „Moș Gerilă, vino iară / Vino tu să-l lămurești / Tu ești Moș, Bunic sau Tată / Dintr-o lume de poezii”) care sint, dealtfel și capitolele în care se grupează un univers de poezie, de gingășie și de farmec.

Poetul Vasile Dima oferă un volum de

poezie al unei foarte variate și bogate realități imediate a copilului, al grijilor care se transformă în bucurie („A pus mina pe un creion / Uriaș cit un baston / Și, din lipsă de caiete / Îl încearcă pe perete” sau „Vine tata, piș, piș, piș / Și se uită chiondăriș / Nu cumva din somn să-l scoale / Giza care-i dă tircoale / Nici chemată, nici poftită / Nici la ora potrivită”). Anți Petrescu Țipărescu, care semnează ilustrația volumului, a realizat ea însăși o poezie de culoare și desen, de chipuri și realități, arătîndu-ne cum cele două arte — poezia și pictura — pot independent și totodată împreună urmări fiecare fereastră și fiecare poartă deschisă în lumea celor ce încep să cunoască lumea.

Volumul „Voinicel de păpădie” (Editura „Ion Creangă”, București, 1982, 96 pag. — lector: Ioana Ricus) este cu precădere o carte a educatoarelor, a colegilor și colegilor care predau în ciclul primar, a tuturor părinților și a oricărui cititor care dorește să cunoască — în perspectiva imaginii artistice a versului și a desenului — copilăria văzută din înălțimea marilor preocupări mărunte de fiecare zi.

★ Aceste citeva aspecte — care reprezintă însemnări sumare și felurite între ele, dar reunite prin faptul că se adresează unuia și aceluiași cititor: educatorul — vor putea continua și în numerele viitoare, în măsura în care cititorii înși ne vor scrie, cu mențiunea pe plic „Pentru rubrica Secvențe cu și fără catalog”.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

Cu prilejul începerii cursurilor noului an de învățămînt 1982-1983, colectivul redacțional urează tuturor cadrelor didactice, cititorilor și colaboratorilor revistei „Tribuna școlii” sănătate, putere de muncă și succes în îndeplinirea sarcinilor de înaltă răspundere ce revin școlii românești în etapa actuală.

Am citit — cred că o bine să citiți

„Metodica predării textului literar în liceu” de Valeriu C. Neșțian, profesor la un liceu agroindustrial din județul Iași, un valoros colaborator al preseii pedagogice și de învățămînt, autor al lucrării amintite și apărute recent în Editura didactică și pedagogică (176 pag.), reprezintă o carte în care, după caldă recomandare din prefața făcută de prof.

Domnica Murgoci, mă întînesc cu o primă frază pe care o citez cu plăcere: „Un neam trăiește, înainte de toate, prin limba în care gîndește, pe care o vorbește și în care scrie”.

Un cuvînt despre calitățile, condițiile și cerințele adresate profesorului de limbă și literatura română, citeva repere ale relației tradiție-inovație, o dezbatere

Concursuri școlare pe discipline de învățământ

a. **Limba și literatura română** pentru clasele VII—VIII și IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 30 ianuarie 1983; faza pe comună, oraș și sector la 20.II.1983; faza pe județ și municipiul București la 20.II.1983 pentru clasele VII—VIII și la 20.II.1983 pentru clasele IX—XII; faza republicană între 6 și 12 IV 1983, la Bistrița Năsăud; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.N.O.P. pentru clasele VII—VIII și cu C.C. al U.T.C. pentru clasele IX—XII.

b. **Limba și literatura maternă** (maghiară și germană) pentru clasele VII—VIII și IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 ianuarie 1983; faza pe comună, oraș și sector la 13 II 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983 pentru clasele VII—VIII și la 13.II.1983 pentru clasele IX—XII; la Bistrița Năsăud; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.N.O.P. pentru clasele VII—VIII și cu C.C. al U.T.C. pentru clasele IX—XII.

c. **Matematică** pentru clasele VII—VIII și IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 I 1983; faza pe comună, oraș și sector la 13 II 1983, faza pe județ și municipiul București la 23.II.1983 pentru clasele VII—VIII și 13.II.1983 pentru clasele IX—XII; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Focșani; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.N.O.P. pentru clasele VII—VIII și cu C.C. al U.T.C. pentru clasele IX—XII.

d. **Fizică** pentru clasele IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 30 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 20.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Iași; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

e. **Chimie** pentru clasele IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Tirgu Mureș; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

f. **Biologie** pentru clasele IX—XII;

faza de masă în perioada decembrie 1982 — 30 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 20.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Sibiu; organizator: Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

g. **Istoria României** pentru clasele VIII și IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Tirgoviște; organizator: Ministerul Educației și Învățământului, în colaborare cu C.C. al U.T.C. și C.N.O.P.

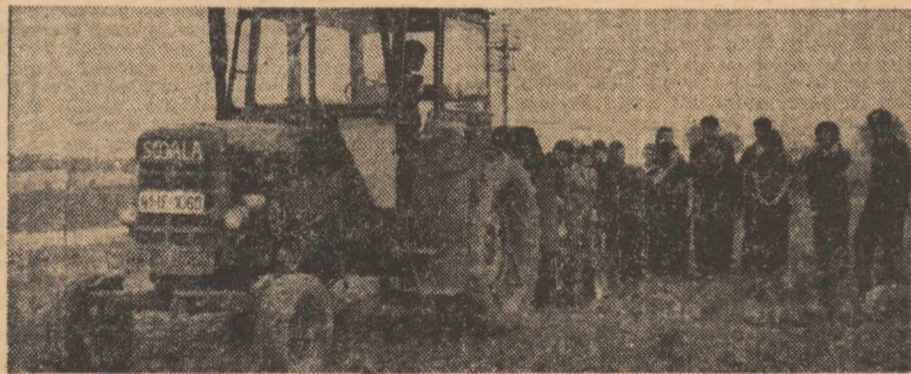
h. **Economie politică, Politica economică a P.C.R.**, pentru clasele IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Caransebeș; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

i. **Filozofie** pentru clasele a XII-a; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 23 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Caransebeș; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

j. **Geografie** pentru clasele IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 30 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 20.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Orșova; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

k. **Limbi moderne** (engleza, franceza, rusă, germană) pentru clasele IX—XII; faza de masă în perioada decembrie 1982 — 30 I 1983; faza pe județ și municipiul București la 13.II.1983; faza republicană între 6—12 IV 1983, la Ploiești; organizator: Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

★ Sesiunea de referate și comunicări științifice ale elevilor pentru clasele IX—XII; faza pe județ și municipiul București în perioada ianuarie — aprilie 1983; faza republicană, în luna iulie 1983; se organizează de Ministerul Educației și Învățământului în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Concursurile pe meserii

Concursurile pe meserii se desfășoară la un mare număr de specialități pentru clasele IX—XII și pentru anul I școli profesionale (la specialitățile artă și sanitar, concursul are loc pentru clasele IX—XII). Faza de masă a concursului are loc în luna decembrie 1982 (etapa pe clase) și între 15 și 17 ianuarie 1983 (etapa pe școală); faza pe județ și municipiul București în zilele de 5-7 februarie 1983; faza pe ministere în zilele de 3-9 aprilie 1983, iar faza republicană între 12 și 18 aprilie 1983. Menționăm mai jos specialitățile și localitățile unde se vor desfășura probele fazelor republicane și pe ministere, precum și organizatorii concursurilor respective.

Mecanică la Cluj-Napoca; organizatori Ministerul Educației și Învățământului, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Industriei de Mașini Unelte, Electrotehnică și electronică, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, Ministerul Energiei Electrice, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Electrotehnică la Cluj-Napoca, organizatori Ministerul Educației și Învățământului, Ministerul Industriei de Mașini Unelte, Electrotehnică și electronică, Ministerul Energiei Electrice și Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Construcții la Alba Iulia, organizatori Ministerul Educației și Învățământului, Ministerul Construcțiilor Industriale și Consiliul popular al județului Alba, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Economie la Constanța, organizatori Ministerul Educației și Învățământului, Ministerul Comerțului Interior, Ministerul de Finanțe, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Industria ușoară, Timișoara (țesători și mecanici), la Sibiu (ricotieri), la Focșani (confecții textile), organizatori Ministerul Industriei Ușoare, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Chimie industrială, Piatra Neamț (anorganică), la Iași (organică), organizatori Ministerul Industriei Chimice, în colaborare cu Științei și Tehnologiei, Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Metalgurgie, Hunedoara (oțelari, furnaliști, cocsari), la Tirgoviște (laminoriști), organizatori Ministerul Industriei Metalurgice în colaborare cu Consiliul Națio-

nal al Științei și Tehnicii, Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Mine, petrol, geologie, la Pitești (petrol), la Petroșani (mine), organizatori Ministerul Minelor, Ministerul Petrolului și Ministerul Geologiei, în colaborare cu Consiliul Național al Științei și Tehnologiei, Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Agroindustrial, la Calafat (agronom), la Fălciuceni (horticultor), la Constanța (zootehniști și veterinari), la Oradea (meccanic agricol), organizator Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Industria alimentară, la Galați (operatori industrie alimentară, extractivă și fermentativă, preparate produse din carne și lapte), la Tulcea (operatori, molarari, panificație, electromecanic), organizator Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Prelucrarea lemnului, la Sfintu Gheorghe, organizator Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții, CENTROCOOP și UCECOM, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Materiale de construcții, la Tirgu Jiu, organizatori Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Silvicultură și exploatare forestieră, la Curtea de Argeș, organizatori Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții și Ministerul Silviculturii, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Mecanică și electrotehnică, din libele de matematică fizică, la Cluj-Napoca, organizatori Ministerul Educației și Învățământului și Consiliile populare, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

Alimentație publică, la Constanța, organizatori Ministerul Comerțului Interior în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Sanitar, la Bacău, organizator Ministerul Sănătății, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului și C.C. al U.T.C.

Artă, la București, organizator Ministerul Educației și Învățământului, în colaborare cu C.C. al U.T.C.

CIVILIZAȚIA STRĂZII

Circulația pietonilor — obiectiv și rezultat al muncii educative

Ne aflăm în fața unei școli, nu departe de „zebra” pe care — la semnalul verde al semaforului — trec, printre alți pietoni, zeci de elevi cu ghiozdane și serviete, asigurându-se atent pe parcursul dintre un trotuar și celălalt.

Sosește și unul dintre numeroasele echipe ale Serviciului de circulație al Miliției Capitalei — care, mai ales în aceste zile, îndrumă și controlează cu deosebită grijă circulația celor peste 500 000 de preșcolari, elevi, studenți și cadre didactice, intrarea corectă, conform orarelor școlare și programelor de cursuri, în fluxul de circulație al străzilor municipiului București.

Discutăm cu tovarășul locotenent **Dumitru Andone** care ne spune (iar noi redăm cele spuse, spre a fi în atenția colegilor noștri) următoarele:

„Educația rutieră a tinerei generații se cere realizată în același ritm cu întregul ansamblu de activități educative, cu atât mai mult cu cât neajunsurile de comportament în circulație generează accidente soldate, nu de puține ori, cu pierderi de viață, traume fizice și psihice. În acest context trebuie să se înscrie și eforturile factorilor educaționali care au activități în domeniul educației rutiere a copiilor și tineretului școlar.

Fără a diminua rezultatele obținute în educația rutieră, sîntem dator să arătăm că există încă evidente neajunsuri atît timp cît elevii nu sînt încă pregătiți corespunzător în ceea ce privește comportarea rutieră în condițiile actuale de trafic. În urma întîlnirilor cu conducători ale unor unități de învățămînt s-a constatat că, datorită formalismului cu care este tratată activitatea de educație rutieră de către unii dintre directorii și diriginții din școlile respective, activitatea patrulelor școlare de circulație nu are continuitate, iar orele de circulație rutieră nu sînt predate conform instrucțiunilor în vigoare.

Toate acestea au avut drept urmare o creștere a manifestărilor de indisciplina rutieră a unor elevi și o sporire a numărului celor implicați în accidente de circulație, dintre care unele grave.

Cauzele acestor accidente au fost: traversarea străzii prin locuri nepermise și fără asigurare; traversarea la culoarea roșie a semaforului electric; traversarea prin spatele sau prin fața autovehiculelor staționate; deplasarea pe scările mijloacelor de transport în comun; joaca pe stradă și lipsa de supraveghere din partea părinților; deplasarea neregulamentară cu bicicletele.

H. TEODORESCU

O poartă a luminii

La capătul troleibuzelor 96 și 89, în cartierul Vatra Luminosă, nu departe de marele stadion 23 August, unul dintre noi știu că se află un pilc de clădiri acoperind suprafețe de mii de metri pătrați. Acestea alcătuiesc baza materială a **Grupului școlar nr. 1 București**. Menirea primei clădiri ridicată aici, în 1964, era a unui așezămînt de binefacere, al cărui nume era pomenit nu fără strîngere de inimă...

După 23 August 1944 portretul fizic și moral al acestei însoțite pepinieră de învățămînt a primit girul calificării și poli-cificării superioare. Toți cei veniți să bată la această poartă a luminii au plecat peste cîțiva ani pregătiți pentru muncă și viață, temerari și demni, gata să îndrume la rîndul lor alte generații de viitori muncitori calificați, tehnicieni, profesori. Grupul școlar cuprinde azi licee de specialitate (sanitar, horticol și pentru industrializarea lemnului), cîteva școli profesionale, cei 500 elevi bucurându-se de excepționale condiții de învățatură, cazare și masă.

Și pentru cei ce vizitează periodic această instituție remarcabile îmbunătățiri materiale, grija deosebită acordată acestor generații constituie momente de satisfacții și reflecție.

Prin acțiunile politico-educative și culturale, prin minucioasa pregătire teoretică și practică, conducerea școlii, cadrele didactice, maiștrii demonstrează eficiența responsabilității lor de fiecare zi.

Despre atelierele școlii, interlocutorii vorbesc cu o legitimă mîndrie. Date, exemple, cifre, încep să se rostogolească în jurul nostru. Totul este înfățișat cu exactitate, cu lux de amănunte, încît abia îți pasul cu cifrele. În aceste ateliere cu autofinanțare, activitatea de instruire practică se concretizează în lucrări cuprinse în planul de producție al școlii. În atelierul de timplărie-mobilă se repară mobilier școlar, se hustruiesc fotolii. Mecele pentru radio și televizoare sînt gata să plece spre centrele de furnizare. De curînd au fost terminate alte comenzi: recamiere, fotolii, biblioteci, scaune, uși capitonate, sub îndrumarea directă a maiștrilor.

Elevii vor duce mai departe o meserie bine stăpînită, dar și rodul experienței, cu atîtea generații, a maiștrilor lor. Atelierul învecinat este cel de cartonaj. Absolven-

ții acestei secții confecționează ambalaje din carton și sînt și posesorii unei a doua meserii: confecționeri perii. În acest atelier se realizează ambalaje pentru produse zaharoase, încălțăminte, alte comenzi pentru galanterie. Mergînd pe linia fluxului tehnologic îi întîlnim pe elevii la mașinile de croit lateri pentru cutii cu o capacitate de 5 kg pentru produsele zaharoase, la mașinile de presă; cutii (stanțe) de dîcior și mecanice adaptate, care să-i ajute pe executanți în realizarea operațiilor, la mașinile de croit colțuri, de capsat cutiile fixe și pliante).

Atelierul posedă o deplină tehnică a securității.

În ultimii 7 ani grupul școlar s-a bucurat de dotări și o dezvoltare în valoare de circa 7 000 000 lei.

Atelierul de perii se bucură și el de pa-dăunea celor ce urmează descoperirea unui cifru ce duce spre drumul unei existențe sigure și demne.

Se află în lucru perii de mărimi și forme diferite de largi utilități economice și industriale.

La atelierul de lăcătușerie, pe lângă lucrările de reparații necesare grupului școlar se realizează brătări pentru instalații, console, reparații mașini-unelte, instalații grătare pentru treceri denivelate, diferite comenzi pentru industria textilă. Elevii, pe lângă cunoștințele generale de lăcătușerie înșușite aici, minulesc cu siguranță și meseria de presatori de me-tale și mase plastice.

În atelierul de tapițerie, se învață de fapt meseriile de tapițeri, saltari, plăpumar; se realizează plăpumi, saltele, somiere pentru recamiere, reparații fotolii.

Atelierul împletituri din niiele și fire plastice te întîmpină cu o miniepozitie. Diferite obiecte împletite de largă utilitate economică, coșuri de mărimi, forme și întrebunțări multiple, obiecte de artizanat. Întregul proces tehnologic de prelucrare a răchitei pînă la obținerea obiectelor dorite este privit cu viu interes de orice vizitator.

La plecare am trecut prin tipografie unde se tipăreau (în scrierea Braille) două romane și se pregătea pentru expedi-țiune nr. 6 al revistei „Viața nouă”.

LIANA IVAN

DIRECTORUL ȘCOLII

Stil și metode de muncă

Conceptul de metodă de conducere este definit ca mod de desfășurare a procesului de conducere, ce acționează în vederea utilizării raționale a resurselor umane și materiale cu scopul realizării obiectivelor stabilite.

Cunoașterea și aplicarea metodelor și tehnicilor moderne de conducere adaugă noi valențe dimensiunilor conducătorilor de unități de învățământ, oameni politici, chemați să traducă în viață sarcinile puse în fața școlilor de conducere de partid și de stat, de aplicare a prevederilor Legii educației și învățământului, de a aborda cu competență și autoritate problemele complexe și diferite de conducere, de a asigura o conducere dinamică, prospectivă, de a lucra în colectiv.

Imprimind o permanentă perfecționare a stilului de muncă, aplicarea metodelor științifice necesită din partea conducătorilor pe lângă temeinice cunoștințe profesionale, experiență, clarviziune, precum și o serie de calități personale cum sînt: inteligența, spiritul de disciplină, obiectivitatea, spiritul de decizie, fermitate, spiritul de dreptate și echitate.

Utilizarea metodelor este susținută de cadrul principiilor de conducere și organizare existent în țara noastră.

Ca urmare a procesului de perfecționare continuă a conducerii realizat de conducerea de partid și de stat, au fost formulate și definite principiile de bază ale conducerii unităților de producție, cum sînt: principiul autoconducerii muncitorilor și al autogestiei economice-financiare, principiul centralismului democratic, principiul muncii și al conducerii colective, principiul ce se aplică și în cadrul unităților de învățământ.

Aplicarea acestor principii de bază necesită folosirea unui ansamblu de metode, tehnici și procedee de conducere, folosirea unor instrumente de conducere corespunzătoare și adoptarea unui stil optim de conducere. Există o multitudine de metode și tehnici moderne de conducere, care au în principal următoarele trăsături caracteristice: pronunțat caracter participativ-colectiv, sint interdependente, necesită utilizarea limbajului științific, prezintă mari posibilități de utilizare a metodelor matematice (și aici am în vedere lucrarea prof. Mircea Mălița și Cornelii Zidăroiu — „Metodele matematice ale sistemului educațional”) și, în fine, permit o cuantificare a fenomenelor economice-sociale.

În funcție de esența lor, metodele de conducere se grupează în:

- metode fondate pe realizarea conducerii pe baza unui concept;
- metode bazate pe teoria dinamicii de grup;

— metode de conducere programată.

Este important de reținut că nu există metode de conducere valabile pentru orice fel de situație, ci metode specifice condițiilor în care se manifestă.

Metodele se referă atât la conducerea strategică, care privesc: alegerea și alocarea resurselor necesare atingerii obiectivelor cit și la conducerea tactică ce vizează căile operative, practice de atingeri a obiectivelor, iar eficiența lor nu înseamnă, implicit, și eficiența procesului de conducere.

În funcție de situația pe care o au de rezolvat, cadrele de conducere utilizează un complex de metode și tehnici, din care amintesc: conducerea prin plan, conducerea colectivă, conducerea prin sistem, conducerea prin rezultate, conducerea prin excepții ș.a.

Este știut că stilul de muncă al cadrelor de conducere constituie una din caracteristicile muncii de conducere. În practica conducerii se consideră în mod frecvent ca bun acel stil de muncă ce a fost practicat de către conducătorii care au obținut rezultatele așteptate. Acest

mod oferă posibilitatea evaluării stilului, numai după îndeplinirea obiectivelor, adică numai cu ocazia cunoașterii rezultatelor. Pentru teoria conducerii un astfel de mod de abordare a problemei nu este satisfăcător. Elaborarea teoriei conducerii reclamă o astfel de cunoaștere a stilului de muncă a conducătorilor, încît, în funcție de caracteristicile acestuia, să fie posibilă anticiparea gradului de realizare a sarcinilor.

Lărgirea participării la activitatea de conducere, prin antrenarea unui număr sporit de persoane, crește importanța studiului stilului de muncă practicat de conducători. Asigurarea unor condiții prielnice muncii colective, reprezintă o cerință de prim ordin pentru ca organele colective să poată desfășura o activitate eficientă.

Cercetările și, mai ales, practica au demonstrat superioritatea deciziilor colective față de cele personale, pentru că:

- se realizează o mai temeinică fundamentare a deciziilor prin participarea unui număr mai mare de specialiști la găsirea soluțiilor;

- sporește elementul motivațional care asigură îndeplinirea deciziei stabilite, întrucît participanții au determinat adoptarea acesteia și au acționat apoi pentru aplicarea ei în practică;

- și, în fine, se realizează un bogat schimb de informații, se confruntă opinii diferite, ceea ce constituie o bază importantă pentru formarea și dezvoltarea cadrelor.

Potrivit legii, conducerii unităților de învățământ se realizează pe baza principiului muncii și conducerii colective. În concordanță cu Legea 5 din 1978, Legea educației și învățământului prevede că în unitățile de învățământ organul de conducere colectivă este consiliul de conducere.

În realizarea atribuțiilor sale, consiliul de conducere colaborează cu comitetul cetățenesc de părinți. Este cunoscut că biroul executiv asigură conducerea operativă a instituțiilor de învățământ, iar președintele biroului executiv este directorul școlii.

În școală, acolo unde se realizează de înaltă activitate instructiv-educativă, sporește necesitatea măsurării și evaluării activității, atât pentru aprecierea programului instructiv-educativ, sau cultural-educativ, cit și pentru a influența progresul și dezvoltarea procesului de învățământ.

În cunoașterea și perfecționarea acestor instrumente de măsurare și evaluare, unul important îl au cadrele didactice, consiliul de conducere al școlii și, în mod nemijlocit, directorul școlii, pentru că el fiind investit cu răspunderea pentru întreaga activitate desfășurată în școală, este pus în situația să ia decizii în legătură cu diversele aspecte ale procesului de învățământ și trebuie să fie preocupat de evaluarea eficienței activității instructiv-educative care vizează condițiile — cadrul material și organizatoric, factorii care intervin în desfășurarea procesului de învățământ, precum și obiectivele și rezultatele activității de instrucție și educație.

În raport de cerințele localității unde se află școala, sau ale județului și de condițiile specifice fiecărei unități de învățământ, directorul împreună cu organul colectiv de conducere, trebuie să stabilească modul concret de evaluare a rezultatelor activității de instrucție și educație.

Pentru asigurarea unei conduceri științifice, cadrele de conducere din școli trebuie să-și perfecționeze continuu stilul și metodele de muncă în direcțiile:

- organizării corespunzătoare a procesului de învățământ;

- repartizării corespunzătoare a sarcinilor, cu precizarea clară a răspunderilor fiecărui cadru didactic;

- consultarea largă a colectivului de muncă (comisiile metodice, catedre pe specialități, comisiile dirigintilor);

- organizarea unei bune evidențe a rezultatelor la învățatură și a frecvenței elevilor, realizarea unui control sistematic;

- perfecționarea pregătirii politico-ideologice și profesionale a tuturor membrilor colectivității;
- ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor și sporirea, pe această cale, a procentajului elevilor promovați;

- crearea condițiilor pentru desfășurarea lecțiilor și pentru studiul elevilor, din ce în ce mai bune.

Apreciind necesitatea perfecționării continue a stilului și a metodelor de muncă, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar

general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în cuvîntarea ținută cu prilejul primului congres al educației și învățământului, arăta: „Se impune, de asemenea, îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale Ministerului Educației și Învățământului, inspectoratelor școlare și ale organelor de conducere colectivă din unitățile de învățământ. Ele trebuie să asigure aplicarea riguroasă a orientărilor și sarcinilor puse de partid în fața învățământului, să exercite un control permanent asupra modului în care școlile și institutele, cadrele didactice își îndeplinesc sarcinile, să ajute efectiv la lichidarea lipsurilor, la perfecționarea continuă a activității instructiv-educative”.

Prof. ing. COSTIN BOIANCIU
director adjunct în Ministerul Educației și Învățământului

PE MASA DE LUCRU

A DIRECTORULUI ȘCOLII

Cu competență și pasiune

Sîntem la Școala nr. 83 din Capitală; ne aflăm în curtea unde, într-una din creșterile, prof. Ion Tănase, directorul școlii, își găsește cele câteva minute de răgaz pentru a ne vorbi despre unele dintre acțiunile inițiate, începînd cu acest an școlar — primul său an de muncă în calitate de director.

După ce aflăm cîteva măsuri luate pe cînduri și clase, privind un efectiv de peste 1.000 de elevi, ne interesăm de clasele a IX-a, care funcționează pentru prima oară în această școală.

— Avem — ne spune directorul școlii — zece clase paralele de elevi de clasa a IX-a. Au fost alcătuite prin sistemul de redistribuire a elevilor care nu au reușit la probele de verificare la care s-au prezentat pentru a se înscrie în unele licee cu tradiție sau la unele profesii pentru care optaseră sau fuseseră îndrumați.

Vrem să acordăm cea mai mare grijă acestor clase locale. Și dorim să facem tot ce este posibil ca acești elevi să aibă suferință împacă, că eșecul de la probele de verificare nu l-a transformat în „elevi de nota 1 sau de nota 2”. Din potrivă, acționăm să le întărim convingerea că se află într-un liceu autentic și nu că s-au întors din nou... „la școală”!

Am încadrat aceste clase cu cele mai bune cadre didactice, cărora le cerem să-și pună în valoare nu numai competența și pasiunea și spiritul de dăruire și de responsabilitate; pe această cale sînt convins că vom reuși să organizăm atât de bine procesul de predare-învățare la aceste clase a IX-a, încît să nu existe nici o deosebire de nivel de pregătire între elevii noștri și elevii de la liceele vecine cu tradiție. Dorim ca la examenele viitoare (pentru treapta a II-a, pentru școlile profesionale, mai tîrziu pentru bacalaureat) elevii claselor noastre liceale să se prezinte la același nivel de pregătire cu elevii oricărui altor licee.

În aceste zile investigăm valoarea reală a fiecărui elev din clasele a IX-a, înțelegînd prin aceasta că nu luăm în considerare notele obținute la probele de verificare, ci rezultatele propriilor noastre sondaje docimologice. Astfel, am început să aplicăm teste docimologice de sondaj pentru Limba și literatura română, Matematică, Fizică și Chimie pentru a trage concluzii asupra nivelului real de pregătire al fiecărui elev în parte și, în măsura în care va fi posibil, asupra capacității de învățare, a nivelului factorilor motivaționali și a altor date — utile procesului de predare-învățare. Datele obținute despre fiecare elev ne vor fi de folos pentru organizarea sprijinului diferențiat (eventual, unde va fi cazul, a sprijinului recuperator) ca o măsură necesară aferențiale inverse care să ofere fiecărui

profesor elemente de autoreglare a ritmului și cantității informației și de utilizare a metodelor și mijloacelor de învățământ. Orientativ, vom consulta și situația școlară din anii de gimnaziu (respectiv, media la absolvirea clasei a VIII-a).

O a doua preocupare, la care mă voi referi, privește nivelul disciplinei, al spiritului de ordine și de răspundere față de munca de învățatură. Am luat măsura ca în timpul orelor de curs nimeni să nu staționeze pe culoare, în curte sau în alte locuri unde nu sînt activități școlare. Am să dau și un exemplu de o măsură aparent mărunț, dar, cred, cu de mare folos în menținerea ordinii și disciplinei. Elevii care au solicitări urgente și îndreptățite în oraș în perioada orelor de curs (programări la policlinică ș.a.) pot pleca numai pe baza unui bilet de voie semnat de profesorul de serviciu, în care se menționează ora plecării, ora la care se va întoarce la școală și comunicarea către părinți că elevul a fost plecat din școală; în același timp se anunță profesorul sau profesorii de la care elevul va absenta în orele de învățatură pentru a se recupera cu acest elev materia predată.

Ne-am preocupat încă din perioada premergătoare deschiderii anului școlar de organizarea activității comitetelor cetățenesci de părinți, în ideea dezvoltării acțiunilor de autodotare și autogestione. Astfel, am constituit zece grupe de specialități printre care una de timpieri, una de zidari, una de tinichigii, o alta de lăcătușii-mecanici, una de inginerii (care, spre exemplu, și-a și propus să activeze direct cu cercurile tehnico-științifice de elevi), una de juriști (cu judecători și procurori, care vor desfășura acțiuni de cunoaștere a legilor noastre socialiste) și altele, care — pe lângă programul propriu fiecărei grupe — vor participa și la orientarea școlară profesională a elevilor.

În ceea ce privește legătura cu Întreprinderea „Electroaparataj”, unde vor face practica de producție elevii claselor a IX-a, am început anul școlar avînd deja alcătuit cu conducerea întreprinderii întregul program de activitate al elevilor în care sînt precizate locurile de lucru și nominalizați maistrii și inginerii care se vor ocupa de elevi.

Sînt cîteva acțiuni la început de an pe care vi le infățișez cu convingerea că veți mai reveni în școala noastră să vedeți cum vor prinde viață toate măsurile pe care ni le-am propus și pe care cred că le vom realiza avînd în vedere faptul că școala noastră are un colectiv didactic valoros și cu o bogată experiență la catedră.

Convorbire consemnată de
AL. C. ȘTEFAN

mele de la școala unde lucrez, ci pe toate acelea pe care Goga le numea atât de frumos cu un singur cuvînt: „dascăli”. Ne străduim să-i ajutăm pe micuții noștri elevi să pătrundă tainele scribului, cititului și socotitului. Dar nu numai atât. Le spunem cine sînt, de unde vin. Îi învățăm să-și iubească țara și neamul, să se mîndrească cu strămoșii. Îi deprindem să muncească cu plăcere, să fie harnici, să-l prețuiască pe cei ce muncează și să disprețuiască lena și pe cei care trîndăvesc. Îi învățăm să fie buni și curajoși, să iubească frumosul, muzica, poezia, să iubească adevărul și să nu cunoască minciuna. Îi învățăm să vizeze cu îndrăzneală și să creadă în realizarea visurilor. Să fie droșți, cinstiți, să devină oameni adevărați. Răspundem în acest fel îndemnulor noastre interioare, precum și inflăcăratelor chemări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu adresate slujitorilor școlii cu atîtea prilejuri! ● În urmă cu 15 ani, la Școala de 10 ani din Cotnari, județul Iași, a luat ființă un cerc de arte plastice numit „Urmașii lui Ștefan cel Mare”, condus de profesoara Ana Paul. Cercul s-a impus cu autoritate în anii care au

trecut, devenind tot mai cunoscut și mai apreciat. În prezent, cercul are mai mulți membri distinși, pe țară, cu titlul de laureați ai Festivalului național „Cîntarea României”, iar alții au cucerit prestigioase premii la concursuri internaționale din India, Ungaria ș.a. În aceste zile, membrii cercului decorează holul unei școli generale, după ce împodobiseră cu fresce, care de care mai reușite, pereții altor edificii din județ: noul spital de stomatologie infantilă din Iași, Grădinița de copii din Cîrjoaia etc. Subiectele pentru picturile lor murale — sugerate de pasionata conducătoare a cercului, prof. Ana Paul — sînt luate din „Lucaferul”, „Miorița”, „Mășterul Manole”. (Prof. Iosif E. Nașchio) ● „Faptele noastre de muncă — patriei socialiste, viitorului comunist”. Sub acest generic, 250 de elevi de la Școala din Cîslău, județul Buzău, au muncit, alături de constructori, pentru terminarea construcțiilor social-culturale din centrul civic al comunei. (Prof. Constantin Mihael) ● Primul număr din „Revista de matematică” a elevilor din ciclul gimnazial din Turda, apărut de curînd și trimis redacției noastre, este, într-adevăr, cu spe-

cific pur matematic. Deci, cam arid la prima vedere. Nădăjduim însă, că revista, îmbunătățită continuu, va stîrni un viu interes și o vie emulație în rîndul cadrelor didactice de specialitate și al elevilor turdeni pasionați de acest domeniu — vitori matematicieni. Căci, așa cum spunea marele matematician Gr. Moisil, într-un adagiu reprodus în revista: „Știința nu e bună azi dacă ieri nu s-a gîndit la mine!”.

La acest început de an școlar, numeroși cititori și corespondenți ne anunță acțiunile pe care le proiectează pentru întărirea muncii educative a elevilor în spiritul ideilor cetezătoare din expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. și la cel de al II-lea Congres al educației politice și culturale socialiste. Invităm pe această cale colaboratorii noștri ca, pe măsură ce vor realiza acțiunile și manifestările ce și le-au propus, să ne informeze asupra lor, pentru a le oferi, ca tribună a unui valoros schimb de experiență, tuturor cititorilor noștri.

D. CICHIRĂ

Breviar

Începem acest Breviar publicînd cîteva frumoase și nobile gânduri trimise redacției noastre de învățătoarea Elena Simina de la Școala nr. 2 din Ocna-Mureș, județul Alba, acum la deschiderea noului an școlar: „Există oare o mai profundă satisfacție decît aceea de a ști că ții în miinile tale și mai ales în mîntea și în inima ta cheia acelei minunate cetăți de lumină și adevăr care este cunoașterea că ții stă în putere să determini soarta celor mai dragi dintre toate ființele Pămîntului: acești pui de om care sînt copiii? ! Îi primești azi plăpînzii, naivi, speriați și în același timp încrezători în cea care va fi „tovarășilor”. Cresc sub ochii tăi și îi întîlnești peste cîteva ani electricieni, strungari, ingineri, medici, mecanizatori. Într-un cuvînt, au ajuns oameni și simți că nu ai muncit în zadar. Sînt convinsă că aceste sentimente le animă nu numai pe colegele